

LAPINKÄVIJÄ

Poluttakin perille

HSL – Lapinkävijät 50 vuotta

HELSINGIN SEUDUN

LAPINKÄVIJÄT RY

www.lapinkavijat.fi

3/2023

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry:n jäsenlehti

Karjakaivon alamaja
WGS84 60° 17.911' 24° 35.090'

Karjakaivon ylämaja
WGS84 60° 17.873' 24° 35.004'

Kukasmaja
WGS84 67° 42.708' 24° 19.830'

Goados
WGS84 67° 42.679' 24° 19.823'

Olemme netissä
www.lapinkavijat.fi

Olemme Facebookissa
Helsingin Seudun Lapinkävijät

Olemme Instagramissa
[helsinginseudunlapinkavijat](https://www.instagram.com/helsinginseudunlapinkavijat)

Kansikuva: Raija Hentman
Pähkinäkallio ja Käylänkoski

ISSN 0788 - 625X

Sisältö

3	Pääkirjoitus	30	Tietoaivi
5	Toiminta	36	Kirjareppu
9	Loma	38	Tärkeitä ilmoituksia
12	Karjakaivon historiaa	39	Rinkan pohjalta
13	Ajankohtaista	40	Niestasäkki
15	Menneitä	44	Jäsenedut
23	Historiaa – Lapinkävijät
Kukasjärvellä. Osa 2	46	Toimihenkilöt
		47	Varustevuokraus

PKIRJOITUS

Yhdistyksen 50-v juhlavuosi on kääntynyt jälkimmäiselle puoliskolle. Vielä ehtii osallistumaan juhlavuoden viettämiseen. Esimerkiksi syyskuun lopulla Karjakaiivolla on ”Lättyjä ja lauluja” -tapahtuma. Lokakuun 21. päivä on varsinaisen 50-vuotisjuhla ravintola Laulumiehissä – tämä kannattaa ehdottomasti laittaa kalenteriin. Myös marras- ja joulukuun lopulla juhlitaan.

Kaikki tapahtumat löytyvät tästä lehdestä ja toimintakalenterista.
Lähde rohkeasti mukaan!

Aina kaikki ei mene niin kuin suunnitellaan. Ei juhluvuonnaakaan. Kevään juhlatalkoot Uuvin kanssa jouduttiin perumaan yhteistyökumppanista johtuneista syistä ja Kukasjärven minivaellukselle ei ilmoittautunut ketään.

Jälkimmäisen syitä voi vain arvailla. Oliko syynä huono markkinointi – epämääräinen tai epäkiinnostava reittisuunnitelma – vai kenties huono ja muuttunut ajankohta?

Kun suunnitelmat eivät toteudu tarvitaan improvisointia tai kenties resilienssiä, josta nykyään paljon puhutaan.

Kielikellon mukaan resilienssi tarkoittaa kriisinkestävyyttä ja (psyykkistä) palautumiskykyä. Palautumiskyvyn lisäksi tarvitaan myös aikaa palautumiselle. Jos arki kuormittaa, niin vapaa-aika ei saisi olla samalla tavalla kuormittavaa.

Valinnanmahdollisuus ja valinnanvaikeus kuormittavat nykyään monia. On myös menettämisen pelkoa. Jos sitoudun tähän, menetänkö jonkin muun merkityksellisen? Kuormituksen vähentämiseksi pitää valita rohkeasti ja pysyvä valinnassa. Tottakai suosittelen valitsemaan Lapinkävijöiden tapahtuman!

Se avaa näkymiä myös oman kuplan ulkopuolelle. Mieli virkistyy.

Yksi hyvä tapa vähentää valitsemisen aiheuttamaa kuormitusta on lähteä retkelle tai vaeltamaan. Tarvitaan vain reppu ja reittisuunnitelma. Jos repun kanssa muistaa viisaat sanat ”tavara ei tuo onnea vaan päinvastoin” ja ottaa vain ehdottoman välttämättömän mukaan, niin retkellä voi rentoutua.

Varustevalinnat on jo tehty! Reittisuunnitelman kanssa joutunee tekemään muutoksia matkalla, mutta se tuskin rasittaa, koska reittivaihtoehtoja ei ole rajattomasti. Pieni improvisointi kehittää kriisinkestävyyttä tulevaisuudessa!

Markus Pyhälä, pj
markus.pyhala@lapinkavijat.fi

LAPINKÄVIJÄ Helsingin Seudun Lapinkävijät ry:n jäsentiedote

Ilmestyy neljä kertaa vuodessa:

Helmikuun puolivälissä, touko-
kuun puolivälissä, syyskuun alussa
ja joulukuun alussa

Vastaava toimittaja:

Soile Taskinen
tiedotusk@lapinkavijat.fi

Tiedotustoimikunta:

Reijo Blomberg, Raija Hentman,
Sakari Palo, Risto Uljas

Taitto: Risto Uljas

Aineisto:

seuraavaan lehteen 1.11.2023
mennessä: *lehti@lapinkavijat.fi*

Ilmoitukset:

1/1 sivu	200 €
1/2 sivua	110 €
1/4 sivua	60 €

Neljästä peräkkäin julkaistusta sa-
masta ilmoituksesta veloitetaan vain
kolmen hinta. Mediakortti osoit-
teessa: *www.lapinkavijat.fi*

Painopaikka:

TKP Print, Vantaa Kielotie 20,
01300 Vantaa, (09) 415 9 5400

Pankkiyhteys:

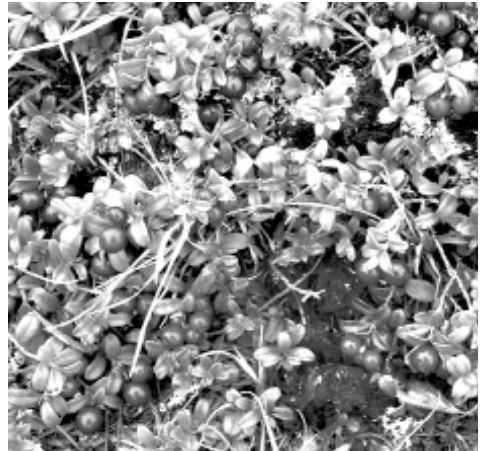
Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille

Viitteet:

Karjakaivon käyttömaksut	1999
Kukasmajan käyttömaksut	1025
Goados-kodan käyttömaksut	1038
Varustevuokrat	123

MobilePay numerot:

Karjakaivon käyttömaksut	19993
Goados-kodan käyttömaksut	23747
Kukasmajan käyttömaksut	94700
Varustevuokrat	77448

RAIJA HENTMAN

Haluatko liittyä jäseneksi

www.lapinkavijat.fi ->Jäseneksikö ?
->Liittymislomake

Tai ota yhteys:
jasenasiat@lapinkavijat.fi

SYYSKUU

La 23.9. klo 10 Syysiivous ja lauantaisauna Karjakaivolla

Valmistellaan Karjakaivo talven tuloon. Siivotaan, kunnostetaan ja tehdään polttopuita.

Talkooruoka ja -sauna tarjotaan. Ota mukaan omat välipalat ja juotavaa. Naisten vuoro klo 14–16, miesten vuoro 16–18 (tai kuten sovitaan). Ilmoittaudu ruokailuun seuraavana olevan tapahtuman kanssa yhteisellä ilmoittautumislomakkeella sekä jos haluat saunanlämmittäjäksi, talkootk@lapinkavijat.fi, 21.9. mennessä. Vastuuhenkilö **Jukka Nieminen**, 040 638 6608.

La 23.9. klo 14 50 v: Lättyjä ja lauluja Karjakaivolla

Siivoustalkoiden jälkeen otetaan rennosti, paistetaan lättyjä, karaistaan kurkkua ja lauletaan **Matti Reittamon** säestyksellä Lapin lauluja ja muita mukavia. Saunan löylyistähän voi käydä ottamassa vauhtia lauluvireeseen. Tämäkin tapahtuma on osa 50-vuotisjuhlintaa, sillä alkuaikoina kokoonnuttiin aika usein sekä lätnyapaistoon että laulamaan. Jos on oikein mukavaa, aina voi jäädä Karjakaivolle yöksi ja mennä sunnuntaina suppiukseen – ihan niin kuin ennen.

Jotta osataan varautua sekä oikeaan määrään talkoosoppaa että lättytaikinaa ilmoittaudu kumpaankin tai vain toiseen tapahtumaan lomakkeella osoitteessa <https://forms.gle/5QrKSctk2oVCMEA7>. Osoite löytyy myös yhdistyksen kotisivuilta lapinkavijat.fi. Yhteyttä voi ottaa myös yhdistyksen emäntään **Aino Auviseen**, puh. 040 704 0805 tai ainoa.auvinen@gmail.com. Ilmoitathan myös tarvitsetko opastusta Karjakaivolle.

LOKAKUU

Ke 4.10. klo 17.30–20 Kerhoilta: Pohjois-Lapin retkeilyopas

Töölön kirjasto, Mika Waltari Sali, Topeliuksenkatu 6.

HUOMAA ESITYSPAIKKA! Tila on käytettävissä klo 17.30 alkaen ja esitys alkaa klo 18.

Kaikille avoimen ja maksuttoman illan aiheena on Pohjois-Lappi ja sen upeat retkeilymahdollisuudet! Aiheesta tulee kertomaan **Tommi Sirviö**, jolta on tänä vuonna ilmestynyt Pohjois-Lapin retkeilyopas (sivu 37).

Noin tunnin mittaisella luennolla käsitellään Muotkatunturin, Paistunturin, Kaldoaivin ja Vätsärin erämaita, Kevon luonnonpuistoa sekä Inarin retkeilyaluetta. Luennolla käydään läpi seudun parhaita retkipolkuja, luonnon aarteita ja historian kiinnostavia vaiheita. Mukana on sekä vaativia viikon vaelluksia että vaivattomia päiväretkiä. Tilaisuuden aikana on mahdollisuus esittää kysymyksiä ja hankkia kirjoja sopuhintaan (maksu käteisellä).

Vastuuhenkilö: **Marina Koskelainen**, 0400 291 550.

La 21.10. klo 14–18 Lapinkävijät 50 v: pääjuhla

Ravintola Laulumiehet, Hietaniemenkatu 2, Helsinki

Yhdistyksemme 50-vuotisjuhla on vain kerran elämässä. Puheet pidetään lyhyinä, sillä tarjolla on sekä kulttuuri- että huumoripitoista ohjelmaa ja – tietenkin – hyvää ruokaa. Aikaa on varattu myös osanottajien omille muisteluille.

Aterialla on tarjolla alku-, pää- ja jälkiruoka juomineen, pääruoasta rautu-, karitsa- ja vegevaihtoehto. Illalliskortin hinta on 45 €. Ilmoittautumisia vastaanottavat **Kirsti Klemola**, kirstiliisa.klemola@gmail.com, puh. 050-382 0375 ja **Marja Luhtala**, luhtalamarja@gmail.com, puh. 045-264 3901. Kerro ilmoittautuessasi ruokavalintasi ja myös haluatko muistella Lapinkävijöiden taivalta.

Ilmoittautumiset viimeistään 30.9., joka on myös maksun eräpäivä. Maksu suoritetaan Helsingin Seudun Lapinkävijöiden tilille FI18 2142 1800 0138 42. Käytä maksaessasi viitenumeroa 23113.

Ovet aukeavat klo 13.30 ja juhla alkaa klo 14, joten tule ajoissa paikalle. Parkkipaikat ovat P-Kampissa, josta on lyhyt matka juhlatilaan. Tervetuloa!

MARRASKUU

Ke 1.11. klo 17.30–20 Syyskokous ja kerhoilta: Lapinkävijät reissussa

Pasilan kirjaston auditorio, Rautatieläisenkatu 8, sisäänkäynti Kellosilta 9:n puolelta. Tila on käytettävissä klo 17.30 alkaen, kokous alkaa klo 18.

Syyskokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat: valitaan hallituksen jäsenet ja toiminnantarkastajat, käsitellään vuoden 2024 toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä päätetään vuoden 2024 jäsenmaksun suuruudesta.

Kun tulevan vuoden suunnitelmat on paljastettu, katse käännetään kuluvaan vuoteen. Millaista olikaan Norra Sörmlandsledenin vaelluksella ja Ruunaan retkiviikolla – ainakin. Kuvia näyttää ja tarinaa iskee **Raija Hentman**.

Vastuuhenkilö: **Marina Koskelainen**, puh. 0400 291 550, ohjelmatk@lapinkavijat.fi.

La – su 11.–12.11. Viikonloppuvaellus Laipanmaalle

Elamon ja Hirvijärven kierroksilla polut kulkevat pääasiassa melko helpossa maastossa, mutta reiteiltä löytyy myös vaikeakulkuisempia kohtia. Lauantaina lähdemme maastoon n. klo 11 Rajalan kämpältä ja kuljemme n. 10 km. Yövyimme Pihtilammen laavun ympäristössä. Sunnuntaina kuljemme n. 8 km päätyen takaisin Rajalan kämpälle. Reppuun pakataan normaali viikonlopun retkivarustus. Juomaveden saanti maastossa selviää myöhemmin.

Ilmoittautumiset 31.10. mennessä: juha.karsikas@icloud.com. Tietoa alueesta: <https://www.laipanmaa.fi/laipanmaan-vaellusalue>. Huom! Retki järjestetään, jos saamme riittävästi autoja kuljettajineen. Kerro siis ilmoittautumisen yhteydessä, pystytkö tarjoamaan kyydin vai tarvitsetko sitä.

Ti 14.11. klo 17.30–19.30 Turvallisuusluento

Rikhardinkadun kirjasto, Rikhardinkatu 3, Ture-sali

Maasto ja luonnonolosuhteet voivat luoda haastavia tilanteita vaelluksilla niin kesämailla kuin talviolosuhteissa. Jos sinulle ei ole itsestään selvää miten ylittää kivikko, joki tai suo turvallisesti, huomioida talvella vesistöjen ylitykset ja hangen haasteet.; tai kuinka selvitä sumussa, ukonilmassa, korventavassa helteessä tai lumimyrskyssä; tai millaisia turvallisuusvälineitä on olemassa, tule kurssille.

Ilmoittautumiset **Markus Suontamalle** viimeistään pe 10.11. sähköposti-osoitteeseen markus.suontama@gmail.com. Lisätietoja voi kysellä **Raija Hentmanilta**, puh. 0400 380 606.

Su 19.11. klo 11.30 Mätäojan kävely

Tutustumme Vantaan Kaivokselasta alkunsa saavaan Mätäojaan/ Mätäjokeen. Joki- ja kosteikkoluonto on säilynyt parhaiten Vantaan puolen jokilaaksossa. Seuraamme ojaa helppokulkuisella ulkoilureitillä. Aloitamme kävelyn HSL-pysäkiltä V1803 klo 11.30. Pysäkki sijaitsee lähellä Vantaanlaaksontien ja Vanha Nurmijärventie risteystä. Kävelemme siitä Hämeenlinnanväylän ali Mätäojan alkulähteille. Retki päättyy Helsingin puolelle Kaarelaan, josta on lyhyt matka Hämeenlinnanväylän varteen. Kävelymatkaa kertyy n. 5 km, kesto n. 3 tuntia. Retken vetäjänä toimii **Juha Karsikas**.

Ti 21.11. klo 17.30–19.30 50-v: Lapin runojen ja kuvien ilta

Töölön kirjasto, Topeliuksenkatu 6, Mika Waltari -sali 4. krs

Lappi ja Lapin luonto on innoittanut monia runoilijoita, niin suomalaisia kuin saamelaisia. Runot kertovat suhteesta saamenmaahan ja luontoon, elämyksistä, vaeltamisesta ja poronhoidosta tunnettujen lausujames-tarien Hannu Huuskan ja Marja Pitkämäen tulkitsemina. Taustalla luontokuvat myötäilevät runojen sanomaa. Luvassa on elämyksien ilta. Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton eikä siihen tarvitse ilmoittautua.

Vastuuhenkilö: **Raija Hentman**, 0400 380 606.

La-su 25.–26.11. Nuotioviikonloppu Pukkilassa

Yhteistyössä Kavtsin kanssa tällä kertaa väsätään **Ilpo Häyrksen** tontilla keittonuotioita ja yöpymisnuotioita eri puulajeista. Tapah- tumaa varten on kuivumassa koivua, haapaa, leppää, kuusta ja mäntyä. Kun on kerran monta nuotiota, niin valmistamme siinä ohessa erilaisia nuotioruokia. Osallistua voi joko vain lauantaina tai sitten yöpyä kahden erilaisen yöpymis- nuotion lämmössä laauiissa. Oma telttakin sopii yösijaksi.

Ilmoittautumiset **Raija Hentmanille** sähköpostiosoitteeseen raija.hentman@nic.fi viimeistään keskiviikkona 22.11. Kerro ilmoittautuessa- si puhelinnumerosi, jäätkö yöksi vai osallistutko vain lauantain ohjelmaan sekä mahdolliset ruokarajoitteesi. Ruokaraha 10–15 € kerätään käteisellä paikan- päällä. Lisätietoja voi kysyä Raijalta, puh. 0400 380 606. Mukaan mahtuu yhteensä 12 osanottajaa.

JOULUKUU

Ke 6.12. Itsenäisyyspäivän kävely

Aloitamme kävelyn Haltian parkkipaikalta noin klo 11 bussin nro 245 tulon jälkeen. Kävelemme Karjakaivon lähimetsissä 2–3 tunnin lenkin. Retki päättyy Karjakaivolle. Mukaan tarvitset eväät, juomaa ja lampun. Retken vetäjänä toimii Juha Karsikas. Saunomismahdollisuuden voit tarkistaa edellisenä päivänä netissä Lapinkävijöiden tapahtumakalenterista.

La 9.12. klo 10 Joulusiivous, -puuro ja -sauna Karjakaivolla

Talkoot alkavat klo. 10.00 ja päättyvät klo.14.00. Valmistellaan Karjakaivo joulua varten. Siivotaan, kunnostetaan ja tehdään polttopuita. Talkoolaisille on tarjolla talkooppuuro ja kahvit. Ota myös mukaan omat välipalat ja juotavaa. Talkoosauna lämpiää, naisten vuoro klo 14.–15.30, miesten vuoro klo 15.30–17.00 (tai kuten paikan päällä sovitaan). Ilmoittau- du ruokailuun, talkootk@lapinkavijat.fi, 7.12 mennessä. Vastuuhenkilö **Jukka Nieminen**, 040 638 6608.

La 30.12. 50-v: Juhlavuoden päättäjäiset Karjakaivolla

Hieno juhluvuosi tulee saamaan hienon päätöksen Karjakaivon majallamme ennen kuin siirrytään lauantaisaunan löylyihin. Tar- kemmat tiedot Lapinkävijässä 4/2023.

LOMA

Lomaviikoille ja vaelluksille osallistuminen edellyttää joko HSL:n tai yhteistyökumppaniyhdistyksen jäsenyyttä.

**Rospuuttovaellus Hetta–Pallas
29.9.–8.10.2023**

Kiihkeän ruskasesongin jälkeen luonto ja vaellusreitit hiljenevät. Maisema pelkistyy, päivät lyhenevät ja illat kynttilän valossa kamiinan tohistessa rauhoittavat mielen. Lokakuun alku on hienoa aikaa Lapissa. Ehdimme juuri ensilumien alta pois, sillä useana vuonna pyryt ovat alkaneet kuun puolivälin paikkeilla.

Vaellus alkaa mukavasti Hotelli Hetan majatalon palveluiden ääreltä. Hetan majatalosta siirrytään takсила lähelle Pyhäkeron autiotupaa, ja patikoidaan ensimmäiseksi yöksi Sioskuruun. Sen jälkeen matka jatkuu varaustuvalta toiselle. Hannukurusta ja Nammalakurusta tehdään myös päiväretket ja Hannukurussa tietenkin saunotaan. Vaellus päättyy taksikyydillä Törmäslompolon maatilamatkailun saunan lauteille ja lakanoihin.

Mukaan mahtuu 7 vaeltajaa. Kun osanottajia on 7, hinta on 350 €. Hintaan sisältyvät yöpyminen ja aamiainen Hetan majatalossa, taksikuljetus reitin alkuun, yöpymiset varaustuvissa, saunomiset Hannukurussa, juhla-ateria vaelluksella, taksikuljetus Törmäslompolon maatilamajoitukseen ja yöpyminen sekä päivällinen Tunturiporossa.

Ilmoittautumiset **Raija Hentmanille**, raija.hentman@nic.fi. Lehden ilmestyessä vaellus on täynnä, mutta kannattaa tiedustella peruutuspaikoja.

Kaamosta Saariselällä 30.12 – 6.1.

Järjestämme jälleen majoituksen Saariselälle. Saamme kokea siellä vuoden vaihtumisen ja kaamoksen viimeiset päivät. Aktiiviteetit jokainen päättää makunsa mukaan. Majoitumme isossa mökissä, josta meille on varattu kaksi neljän hengen tupaa. Lisäksi käytössä on takkahuone ja saunatilat.

Majoitustietoja voit tutkia osoitteessa <http://www.vahtamapaa.com/>. Majapaikan hinta on n. 200 €/hlö. Matkajärjestelyt jokainen hoitaa itsenäisesti. Ilmoittautumiset 31.10 mennessä: **Juha Karsikas**, juha.karsikas@icloud.com.

**Kukasjärven Vapaalaskuviikonloppu
21.2.–27.2. 2024**

Perinteinen Kukasjärven Vapaalaskuviikonloppu alkaa Pasilasta ke 21.2. klo 19.37 (meno IC265) ja paluu Pasiin on ti 27.2. klo 9.07 (paluu IC274, joka lähtee Rovaniemeltä 26.2. klo 20.57). Osallistujien on myös mahdollista tulla Kukasjärvelle vasta pe/la tai vaihtoehtoisesti lähtyä pois sunnuntai-iltana 25.2. Lisätietoja Markus Pyhälä, markus.pyhala@lapinkavijat.fi, puh 040 41 90 967.

Kukasjärven talvihuoltoviikko 16.–23.3.2024

Huoltoviikon aikana talvi on yleensä parhaimmillaan ja kokeneemmilta kävijöiltä saa opettavia vinkkejä. Isännät ovat huoltohommissa ja maajan mahtuu retkeilijöitä. Majoitus on maksullinen.

Lisätietoja: **Markus Pyhälä**,
markus.pyhala@lapinkavijat.fi, puh
040 41 90 967.

Ylläksen hiihtoviikko Äkäslompolossa 29.3.–7.4.2024

Ylläksen maisemat kutsuvat jälleen tuntureille. Majoituspaikassa Risto Joensuu (mökkit Vimpa ja Kielas sekä rivitalon pääty) on 22 petipaikkaa. Huoneet ovat pääosin 2hh, osa parvipaikalla. Jos lähtijöitä on enemmän, tarjolla on kaksi neljän hengen mökkiä lähistöllä, ks. <https://www.harjunmokit.fi/>. Tämä majoitusvaihtoehto on 100–150€ perushintaa kalliimpi. Pyyhkeet ja liinavaatteet kuuluvat

majoitukseen. Jokaisessa majapaikassa on sauna, suihku, 1–2 wc:tä, perusastiasto, ruoan valmistukseen tarvittava välineistö, jääkaappi ja TV.

Matkan hinta on 450–500 € sisältäen junamatkat Hki-Kolari-Hki makuupaikalla ja bussikuljetuksen Kolari-Äkäslompolo-Kolari sekä majoituksen. Hinta täsmentyy, kun VR antaa infoa. Maksutiedot ilmoitetaan osallistujille tammikuussa.

Ylläshuminan ruokatarjousista saamme tietoa myöhemmin ja ne julkaistaan nettiversiossa sekä seuraavassa lehdessä. Ylläshuminan pubista voi saada pientä suolapalaa ilman etukäteisilmoittautumista. Äkäslompolon palveluista, tapahtumista yms. löydät tietoa osoitteessa *yllas.fi*. Aikataulutiedot, mahdolliset muutokset ja tarkennukset kerrotaan ilmoittautuneille sekä kotisivuilla, Facebookissa ja sähköpostilistalla. Ilmoittautuminen 31.12.2023 mennessä *Juha Karsikas*, *juha.karsikas@icloud.com*.

Viime syksyn ruskaretkellä Piilolan polulla.

Matkojemme peruutusehdot

Ennakkomaksu on n. 25 % matkan arvioidusta hinnasta.

- Viimeistään 35 vrk ennen matkan alkua, veloitetaan toimistokuluina 20 € / hlö,
- Myöhemmin kuin 35 vrk, mutta viimeistään 14 vrk ennen lähtöä, veloitetaan ennakkomaksu,
- Myöhemmin kuin 14 vrk, mutta viimeistään 48 tuntia ennen matkan alkua, veloitetaan 50% matkan hinnasta,
- Myöhemmin kuin 48 tuntia ennen lähtöä, on matkanjärjestäjällä oikeus pidättää koko matkan hinta.

Jos tilaajalla on sairauden tai muun yleisten valmismatkaehtojen mukaisen pakottavan syyn perusteella oikeus peruuttaa matka, on HSL:llä oikeus periä kohtuullinen korvaus matkasta yhdistykselle jo muodostuneista kustannuksista,

kuten ennakkoon maksetuista palveluista, joista HSL ei saa maksun palautusta (esim. matkaliput, majoituspalvelut, myös osuudet yhteisistä tilausajoista ja majoituksista). Äkillinen matkalle lähdön este on todistettava lääkärintodistuksella tai muulla luotettavalla kirjallisella selvityksellä.

Kehotamme matkustajaa ottamaan matkavakuutuksen, johon sisältyy peruutusturvavakuutus.

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on osanottajien vähyyden tai muun ennaltaarvaamattoman syyn johdosta oikeus peruuttaa lomatilaisuus 14 vrk ennen ilmoitetun tilaisuuden alkamispäivää olematta velvollinen korvauksiin. Järjestäjän peruuttaessa tilaisuuden osanottomaksu palautetaan kokonaisuudessaan.

Kimppakyydit ja kilometrikorvaus

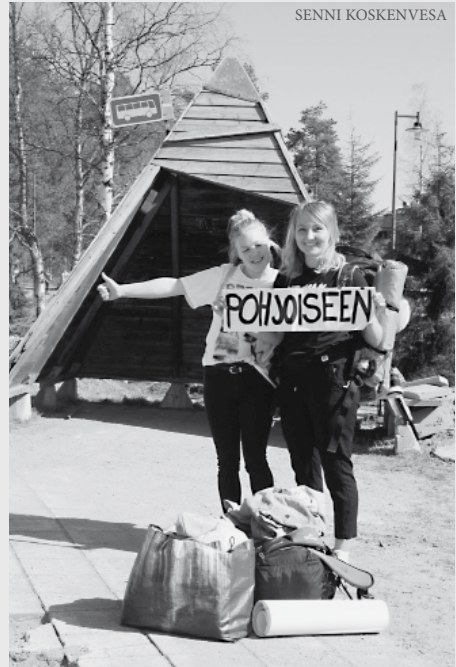
Kun Lapinkävijöiden retkelle lähdeään kimppakyydein, kyydin antaja ja kyydin saaja voivat käyttää seuraavaa laskutapaa korvauksen määrittelyyn: kilometrit kertaa 0,30 euroa jaettuna autossa olijoiden määrällä kuljettaja mukaan lukien.

Retkelle ilmoittautuva kertoo samalla kyydin tarpeesta tai montako voi ottaa kyytiin sekä missä päin asuu. Vetäjä jakaa listan tarjoajista ja tarvitsijoista yhteystietoineen, mutta ei muuten osallistu kyytien järjestelyyn.

Kyydin tarvitsija ottaa yhteyttä kyydin tarjoajaan.

Asianosaiset sopivat reitin varrelta kohdan, josta kyydin antaja poimii kyytiläiset autoonsa.

Mikäli kyydin tarjoaja joutuu perumaan osanottonsa, hän ilmoittaa siitä vetäjälle sekä niille henkilöille, joille on luvannut kyydin. Vastaavasti myös kyydin saaja ilmoittaa perumisensa sekä vetäjälle että kyydin antajalle.

SENNI KOSKENVESA

Karjakaivon historiaa

Raija Hentman / osa 1

**Lapinkävijässä 2/1993 kerrottiin Karjakaivon tukikohdan historias-
ta. Tämä ote käsittelee aikaa ennen
tukikohdan vuokraamista Helsingin
Seudun Lapinkävijöille.**

Helsinkiläiset retkeilivät paljon lähialueidensa metsissä 1950-luvulla. Suomen Latu osti Karjakaivon maat ilmeisesti vuonna 1954 ja luovutti siten yhdistystensä käyttöön. Helsingin Latu ja Vuokatinkävijät ryhtyivät aktiivisesti puuhaamaan paikalle majaa, kuten Helsingin Ladun silloin aktivisti Martti Helenius muisteli. Myös Tunturilatu oli touhuissa mukana. Paikka sai nimekseen Latukallio.

Alkutaival

Kallion päälle nousi kesäkuussa 1956 hiukan heppoisista rakennustarvikkeista maja, jonka keittiön takaiseen pikkuhuoneeseen tehtiin sauna. Viisi- ja kuusikymmenlukujen taitteessa järjestettiin Ladun leiripäivät (ehkä 1959?), jota varten rakennettiin lammen rantaan saunarakennus. Lisäksi tunturilatulaiset tekivät turvekammin ja keittokatoksen. Ylhäällä kallioilla oli tasoiteltu useita telttapaikkoja nuotio-sijoihin.

Laskettelu oli tullut Suomeen jo ainakin 1940-luvulla, mutta sitä alettiin harrastaa enemmän 1950-luvulla. Myös Karjakaivolle oli saatu lupa raivata laskettelurinne. Työhän kävivät Martti Helenius, Jorma Suvikas, Jammu Parikka ja muutamat muut kaverit. Aikaa kului pari vuotta, mutta niinpä

ylämajalta sikin hoilakkaan kyydin alas lammelle. Ylös tampattiin huulta heitellen. Puuhamiehet saivat kuitenkin toimistaan niin mojavat haukut Immu Sorjoselta, että Mara suivaantui koko touhuun ja lähti porukoista.

Sen jälkeen Martti Helenius tuli tutuksi suurelle joukolle lapinkävijöitä siirryttyään Suomen Matkailuliiton leipiin retkeilyasioita hoitamaan. Karjakaivolle alkuvuosina käyneet lapinkävijät tapasivat myös Jammu Parikan, sillä hän vietti vielä kavereidensa kanssa kesiään Karjakaivon ja Lehmänämpärin väliin työntyvissä kauniissa niemessä kaupungin ostettua maat ja majat.

Ylämajan takana oli Ladun aikana myös lento- ja sulkapallokenttä. Maastogolf, jota pelattiin metsästä haetuin, itsemuotoilluin mailoin ja tennispalloin kanssa, kuului myöskin huvittelu-
muotoihin. Perinteisiin kuului uuden-
vuodenvastaanottajaiset, joissa oli hyvää meno ja meininki. Alamajan saunan valmistuttua ylämajan saunan kiuas poistettiin ja Rask-niminen henkilö, joka toimi valvojana ainakin kesäisin, sai siitä asuinhuoneen.

1950- ja 60-luvuilla oltiin vielä lauantaisin töissä. Töiden jälkeen pakkau-
duttiin Äbergin Linjan autoon, joka kuljetti täyden lastin retkeilijöitä ja muuta porukkaa mutkaista hiekkatietä perille. Tiehän oikaistiin ja päällystettiin vasta 1987–88. Vuosien kuluessa Latukalliolle matkustavat tulivat kuljettajille tutuiksi ja Marakin saattoi avuksi rahastaa koko autolastillisen.

1963 Suomen Latu myi Karjakai-
von Helsingin kaupungille, joka tällä ostolla sai yhtenäistettyä Nuuksiossa omistamiaan ulkoilualueita.

AJANKOHTAISTA

Tällä palstalla kerrotaan Helsingin Seudun Lapinkävijöiden hallituksen päätöksistä ja muista jäsenistöä koskevista ajankohtaisista asioista.

Uusi jäsenetu!!!

Kuten niin monella muullakin pienyrittäjällä **Juuso Vehmasheinän** alkusysäyksenä retkeilyvälineiden valmistamiselle oli omat tarpeet. Niinpä *Northern Lite* -yrityksen ensimmäinen tuotekehittelyn kohde oli telttä. Ensimmäinen syntyi *Saana Ecolite-kotatelttä*, joka esitellään Tietoavissa sivulla 31, ja sen jälkeen *Saana Basic*. Tietoavissa esitellään myös erittäin käyttökelpoinen sadehame.

Yrityksellä on melkoisen äkkilähden seurauksena monenlaisia tulevaisuuden ja uusien tuotteiden suunnitelmia. Yritys myöntää Helsingin Seudun Lapinkävijöille 15 % alennuksen.

HSL:n jäsenalennuksen saat seuraavasti:

- Tee tilauksesi osoitteessa *northernlite.fi*.
- Kirjoita kohtaan 'Kupongin koodi' LAPINKÄVIJÄT15 ja paina 'Käytä kuponki'.
- Siirry maksamaan ja kirjoita alimpaan 'Kommentti'-kenttään jäsennumerosi.

Muistathan muutkin jäsenetumme. Ne löytyvät sivulta 44.

Polttopuuta Karjakaivolle

Jotta Karjakaivon huolestuttavaan puutilanteeseen saataisiin parannusta, ryhdyttiin keväällä etsimään puun toimittajaa. Halkoja ei ollut tarjolla,

joten oli ostettava valmiita klapeja. Niinpä 16.6. alaparkkipaikalle kipeästi kymmenen irtokuutiota polttopuuta. Kasa siirrettiin Karjakaivon kalliolle ja peitettiin pressulla. Heinäkuun lauantaisaunassa todettiin, että klapeja on helpointa kuljettaa kasalta liiteriin isossa Ikea-kassissa tai vastavassa.

Saunakalenteri

Karjakaivon saunakalenteri on edelleen käytössä. Pari asiaa sen käytöstä on syytä muistaa. Ensinnäkin merkintä saunakalenterissa ei ole varaus, vaan ilmoitus saunomisaikeistasi. Voit ilmoittaa myös, mikäli aiot yöpyä, mutta et voi määrittellä missä aiot yöpyä, sillä sellainen tulkittaisiin varaukseksi. Karjakaivon mitään tiloja ei voi varata, joten muitakin yöpyjiä voi ja saa tulla.

Jos tuot mukana saunomaan tai yöpymään viittä henkilöä suuremman ei-jäsenten ryhmän, tarvitset siihen Karjakaivon isännän, puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan luvan. Jokaisen kävijän on kirjoitettava tekstien tai vaikka tikkukirjaimin nimensä ja muut tiedot seurantakirjaan. Vieraskirjaan voi kirjoittaa tunnelmajuttuja. Saunan ja takkahuoneen siivoaminen kuuluu edelleen kaikille käyttäjille.

Karjakaivon isäntä: **Ari Saarinen**,
karjakaivo@lapinkavijat.fi,
0400 620 595.

Vahvistuksia toimikuntiin

Tuntuu aina mukavalta, kun voi kertoa toimikuntien uusista jäsenistä. Tällä kertaa **Patrick Blomster** on liittynyt koulutustoimikuntaa ja **Tarja Mustonen** ohjelmatoimikuntaan. Tervetuloa; intoa ja ideoita toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen!

Riippareita vuokraamoon

Varustevuokraamossa on nyt myös kaksi riippumattoa (kahden ja yhden hengen) sekä niihin hytysverkot ja katokset. Tarkemmat tiedot löydät osoitteesta:

lapinkavijat.fi/varustevuokraus

Lapinkävijä-lehtiä jakoon

Nuuksiassa, Sipoonkorvessa ja muissa lähimaisemissa on useita laavuja, keittokatoksia ja nuotiopaikkoja, joille vietynä *Lapinkävijä*-lehdet tavoittaisivat retkeilijöitä, jotka eivät ole vielä tutustuneet HSL:ään ja yhdistyksemme monipuoliseen toimintaan.

Harry Tauron ideoimana **Ari 'Juisi' Saarinen** ja **Taina Tervahartiala** ovat laittaneet rivitalokotinsa ulko-

oven viereen laatikon, josta lehtiä voi hakea silloin, kun itselle sopii. Laatikko löytyy Vantaanpuistosta osoitteesta Vantaanrinne 5 N.

Laavulle ja keittokatokselle lehdet voi jättää sellaisenaan, mutta nuotiopaikoilla lehdet olisi hyvä laittaa läpinäkyvään muovipussiin ja ripustaa puuliiterin seinustalle. Mahtaisiko vastaavia jakelupaikkoja löytyä muualtakin pääkaupunkiseudulla? Jos nappaat ajatuksesta kiinni, laita vaikka sähköpostia osoitteeseen info@lapinkavijat.fi ja kerro, mihin viet lehtiä, tai mihin niitä kannattaisi viedä.

Lapinkävijöiden historiaa

Oletko jo tutustunut? Helsingin Seudun Lapinkävijöiden historiaa on koottu kolmeen eri PowerPoint-esitykseen kotisivujemme *Yleistä*-otsikon alle. Nostalgiaailtojen selostetut esitykset yleisökommentteineen ovat katsottavissa yhdistyksen YouTube-kanavalla.

Tiedot kokosi
Raija Hentman

Taloudenhoitaja hakusessa

Nyt olisi numerotarkalle tyypille tarvetta.
Laskut on maksettava ajallaan ja kirjanpitäjälle toimitettava tilitykset, kuitit ym. tarpeellinen materiaali.

Mitään varsinaisia taloudenpidon taitoja ei edellytetä,
kunhan hoitaa hommat.

Jos vähänkin kiinnostuit, kysele lisää sihteeriltä:

sirkka.leppanen@lapinkavijat.fi
50 3465 876.

MENNEITÄ

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on taas ollut monia mielenkiintoisia tapahtumia. Tällaisia muistoja oli yhdellä mukana olleella. Tästä jäit paitsi, ellet ollut mukana.

Kevytretkeilyilta

Ossi Määttä (toinen vas.) pitää alustusta kevytretkeilystä.

Tapahtumaa voi pitää sängen onnistuneena, sillä Paloheinän parkkipaikan viereisellä nurmialueella pyöri illan mittaan noin 50 aiheesta kiinnostunutta retkeilyharrastajaa. Parasta asiantuntemusta tapahtumaan toivat **Ossi Määttä**, kevytretkeilyoppaan kirjoittaja ja varusteiden maahantuoja (*farlite.fi*), sekä **Juuso Vehmasheinä**, jonka yhtiö *Northern-Lite* valmistaa kevytretkeilyyn sopivia tuotteita.

Ossi piti aiheesta alustuksen, jonka jälkeen tutustuttiin eri varusteisiin, joilla retkeilijän varustekuormaa voidaan keventää. Juuso puolestaan esitteli Saana EcoLite -pyramiditelt-

taa, sadehametta ja kertoi tulevista tuotantosuunnitelmista. Ilahduttavan moni jäsen oli tuonut omia varusteitaan näytteille, joten illan mittaan sai jo hyvän kuvan mahdollisuuksista keventää rinkkaansa. RH

Juhlatalokoot

Juhlatalokoiden kanssa kävi köpelösti, sillä Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen yhdyshenkilö ja työnjohtaja sairastui, ja talkoot oli peruttava. Uusi yritys ensi vuonna. RH

Kevätsiivous ja kesäkauden avajaiset

Karjakaivon kevätsiivous keräsi talkooväkeä kiitettävästi ja meno oli sen mukaista. Kuvat kertovat parhaiten työteliäästä päivästä, jolloin paikat siivottiin ja tehtiin paljon muutakin. RH

Tehoryhmä Vesa Brandt ja pojat väänsivät tahkoa ja teroittivat kirveet.

Saunan portaiden rakentaja Jose Valletin ilme oli näkemisen arvoinen, kun hän sai tehtäväkseen kiinnittää portaisiin kilven, jossa ne nimettiin Espanjalaisiksi portaiksi kunnianosoitukseksi hienosta työstä.

Siinä ei kauaa nokka tuhisut kun Yrjö Näkki ja Pauli Jokimies nakutelivat kasaan uuden rallin löylyhuoneen puolelle.

Sörmlandsleden

1.päivä

Matkaani lähtivät **Else, Kerttuli, Riitta** ja **Ulla**. Norra Sörmlandsledeninvaelluksen haastavimmat hetket taidettiin kokea laivan meriaamiaisen runsauden äärellä ja etsiessä Cityterminalenista oikeaa reittiä Bjökhageeniin menevän metron laiturille. Satoi. Nackan luonnonsuojelualueella risteili paljon reittejä, mutta Sörmlandsleden oli selvästi merkitty viitoin ja oranssein maalimerkein. Ulkoilutietä reunustivat keväänheleät jalot lehtipuut, loppumattomat pähkinäpensaitot ja kalliokumpareet ikimäntyineen.

Golfkentän jälkeen siirryttiin metsäpoluille, välillä kuljettiin teitä. Sandakällan lähteestä täytimme vesipullot, sillä leiripaikalla ei olisi vettä.

Järviä, paljon komeita nuuksiomaisia kallioalueita. Skogshyddanin leiripaikalla tarjolla oli nurmikenttää, suurien kuusien suojaamia tasaisia

Else Palacin Sandkällan lähteellä.

teltan paikkoja, lukittu torppa ja katettu infokatos. Autoilijoita, pyöräilijöitä, suunnistajia – asutukseen ei ollut pitkä matka. Ensimmäiset sadepisarat putoilivat ennusteen mukaisesti kello 17.

2.päivä

Kaatosade ei tullut yöllä, kuten piti, vaan kesken aamutoimien. Ne, jotka eivät olleet ehtineet pakata, kastuivat itse tai kastelivat makuupussinsa ja rinkkansa läpimäriksi. Onneksi se oli vain kuuro, sillä auringon välillä kuivattaessa oli mukavampi matkata kohti Tyresötä.

Öringen taajama ohitettiin suurimmaksi osaksi järvenrantapolkua rehevässä lehdossa. Komeita viinikotiloita polun varressa. Välillä tallottiin asfalttia, välillä polkua, sitten ulkoilutietä Alby Frilufsgårdiin. Luonnonsuojelualueen ympäröimä vanha pappila ja sitä kehystävät rakennukset muodostivat monipuolisen vapaa-ajankeskuksen. Meitä vetivät puoleensa tervetulleet kahvilan antimet. Jatkaessamme Sörmlandsledeniltä sivuun kohti Tyresön kylää tutustumme maataispossuihin ja vuohiin aitauksissaan.

Reitti Albystä Prinsvillanin retkeilymajaan kulki lyhyttä polun pätkää lukuun ottamatta teitä. Talossa oli vain yksi majoittuja, joten tilaa oli. Lämmitimme saunan ja levitimme sen jälkeen litimäret teltat ja muut kampeet kuivumaan, makuupussin kunniapaikalle saunan lauteille. Kevyt iltakävely melkein 400-vuotiaan Tyresön linnan ympäri ja pehmeä peti untuvapeittoineen ja pellavalakanoinen kruunasivat päivän.

3.päivä

Helatorstai ja aurinko helotti. Väenpaljoudesta huolimatta Albygårdin kahvila oli kiinni, sillä ei ollut löytynyt vapaaehtoisia työntekijöitä. Samat ongelmat Ruotsissakin. Tyresö Flatenin ja Albysjön välisen Nyforsin kosken kuohut olivat pyörittäneet 1490-luvulta lähtien milloin mitäkin teollisuutta ja myllyjä.

Kun ei pääse yli eikä voi kiertää, on tultava ali. Riitta Louhimo konttaamassa.

Reitillä oli yllättävä konttausosuus, sillä myrsky oli joskus kaatanut isoja kuusia rydöksi, jonka pystyi vain alittamaan.

Puronotkossa vesi oli noussut lammeksi, sillä myös majavat olivat ahkeroineet kaataen isoja haapoja. Laajoja kallioylänköjä Tyrestan kansallispuistossa, välissä vehreää laidunta, ja lopulta Årsjön rantamaat. Järven eteläpäässä oli sallittu telttailualue. Illan mittaan paikalle nousi melkoinen telttakylä.

4.päivä

Tyrestan kylän pieni paikallisherkkujen puoti täytyi tietenkin tutkia, ja vasta sitten siirtyä kahvilan vastustamattomien herkkujen äärelle. Johan oli puoli päivä ja aamupalasta aikaa. Kansallispuiston jälkeen vuorottelivat pienet suojelualueet ja ruotsalainen talousmetsä (samanlaista kuin Suomessa). Handenin taajaman (tai kai sitä voisi sanoa Tukholman esikauptungiksi) liepeillä metsässä kulkevia ulkoilureittejä oli paljon ja reittimerkinnät kunnossa, mutta katuosuuksilla merkkejä puuttui. Kyselemällä löydämme Rudans gårdin ulkoilu- ja suojelualueelle. Hyytävän kylmä ilta.

5.päivä

Rudanin kaksi uimarantaa eivät houkuttelleet aamullakaan pulahtamaan. Eteläisellä uimarannalla oli kunnan laiturit ja veteen laskeutuvan jyrkän teen kupeeseen oli rakennettu lankkukäytävä. Viitat ja merkinnät opastivat ulkoilualueen läpi, isolle tierummulle, joka vei vilkkaan maantien alitse, ja vetiselle suolle. Kelluva lankkusilta heijasi sen yli astellessa.

Karuja kallioita, ja yhtäkkiä vehreää lehtoa ja siirtolapuutarha-alue somine mökkeineen. Kaivoon vangitusta lähteestä sai kylmää, mutta hiukan raudan makuista vettä. Erikokoiset luonnonsuojelualueet seurasivat toisiaan. Veden välkettä ja palanutta metsää Svartsjön ja Långsjön maisemissa. Vasta Trehörningen-järven laavulla löytyi sopiva paikka liottaa jalkoja viilentävässä vedessä. Siitä oli enää lyhyt matka Paradiset-torpalle, joka oli vuokrattu yösjaksemme.

Ruoat valmistuivat hyvin varustetun torpan liedellä ja pihapöydän ääressä oli kiva istuskella yhdessä. Pajulintu ja lehtokerttu konsertoivat. Kannupesu talon nurkalla illemmalla raikasti oloa kummasti.

6.päivä

Ullan polvet olivat alkaneet kiukutella ennen torpalle saapumista. Nyt pitäisi tauotella useammin ja luottaa kipugeelin ja pillereiden voimaan. Suojelualueelta toiselle; mahtavia lehtimetsiä ja pähkinäpensaikkoja. Sitten vastapainoksi sepelöityä tietä, puoli tusinaa maastomoottoripyörää, jotka jättivät jälkeensä bensankatkuisen pilven, ja voimalinjan hakkuuaukko. Lähde ja laavu pienellä kalliokukkulalla ruovikoituneen suon ja hakkuuaukon välissä tarjosi oivallisen lounaspaikan. Suolta kajahti välillä kurjen huuto.

Loppupäässä taas talousmetsiä, kunnes olimme aivan Lidan ulkoilukeskuksen nurkalla. Vielä kapuaminen korkealle kalliolle ja laskeutuminen parkkipaikan kulmalle. Perillä. Onneksi ehdimme ennen vastaanoton kiinninenoa. Kahville, tavarat mök-

kiin, saunan lämmitys ja illan päätteeksi pihapöydän ääreen nauttimaan jääkaappiin tuotuja päivällisalaatteja. Se oli siinä!

Teksti ja kuvat:
Raija Hentman

Retkiruoan runsaudensarvi

HSL järjesti **Raija Hentmanin** johdolla 3. ja 4.5. Retkiruokaa kaupan hyllystä -tapahtuman Herttoniemen K-Supermarket Hertassa. Satunnaiselle aktiiviretkelijälle johdatus retkiruoan mahdollisuuksien pariin kokeneen retkeilykonkarin johdolla oli silmiä avaava kokemus, sillä miltei mikä tahansa kaupan hyllystä löydetävä ruokatarvike tuorejuureksista lähtien on mahdollista muuntaa esim. kuivauksen tai pilkkomisen avulla retkiruokana hyödynnettäväksi.

Hiukan kekseliäisyyttä, aikaa ja vaivaa retkiruoan valmistelu vaatii, mutta palkitsee varmasti retkeilevän herkkusuun. Juustohiirenkään ei tarvitse jäädä ilman herkkuja, sillä tietyt juustot sopivat hyvin retkimuoniksi.

Retkivarusteiden painoa hyvin suunniteltu muonitus ei lisää kohtuuttomasti ja myöskin valmisruoissa löytyi runsaasti kuivamuonaa retkeilytarpeisiin. Omaan kassiin kaupan hyllystä päätyi mukaan kuivattujen hedelmien lisäksi mm. pasta- ja puurotarvikkeita.

Anna-Maija Pakkanen

Kapealla metsäpolulla jono venyi pitkäksi.

Retkeilyä Ruunaalla Humisevia honkia

Ruunaan retkeilyalue perustettiin vuonna 1987, ja sillä on kokoa 31 km². Seutuun liittyvät vahvasti isot hakkuutyömaat ja uitto. 1800-luvun puolivälin jälkeen Joensuun seudulle perustettiin sahoja, joiden tarpeisiin savotat ja uitot tuottivat puutavaraa. Ruunaan alueen kangasmailla kohoaakin jo valtapuun, männyn, salskeat pylväiköt, jotka ovat ehtineet kasvaa tukkipuun mittoihin.

Sellaisiin maisemiin lapinkävijöiden letka suuntasi **Juha Karsikkaan** perässä ensimmäisenä päivänä. Veneylytys Kattilalammen yli Naukuniemeen oli hauskaa vaihtelua

patikointiin, joka jatkui lounastauon jälkeen Naukuniemen harjua. Kosteikon ja suon yli kulkevilta pitkospuilta kurkoteltiin kuvia raatteen kukinnoista ja tupasvillan siementupsuista. Koska retkeilyalue sijoittuu mutkaisen Lieksanjoen ympärille, eri päivien retkillä kuljettiin myös metsäautoteillä ja sivuttiin yksityisiä hakkuualueita.

Jokimaisemia ja koskia

Tiukasti mutkittleva ja välillä järviksi leviävä Lieksanjoki vetää puoleensa erityisesti kalastajia ja melojia. Meidänkin porukkamme lähti kahdella puuveneellä noin 30 kilometrin koskenlaskuretkelle heti maanantaina.

Kaikki puettiin sadeviittaansa ja hallelukkaat saivat jalkaansa kumisaappaat.

Parhaat kuohut otettiin uusiksi.

Syystä. Ne, jotka istuivat etummaisilla penkeillä, saivat välillä kunnan pärskeet päälleen niin että mäjähti, ja jolle pitänyt penkin reunasta kiinni, saattoi kellahtaa syliin kaatuvan aallon voimasta veneen pohjalle (ei ollut lapinkävijä, jolle näin kävi). Venekuskin kyllä tiesivät, mitkä kosket haluttiin laskea uudestaan. Jeeee! Haapavitja oli paras!

Rauhallisilla joki- ja järviosuuksilla kuljettaja kertoi uittoon liittyviä asioita, ja osoitti uiton kulkua rajaavia kivipatoja ja pohjaan tukeista juntattuja ukkoja, joihin kiinnitettiin tukkien kulkua ohjaavia puomeja. Kyllä kosken kuohujen katsominen suoraan edestä veden pinnan tasolta on ihan eri juttu kuin rannalta katsoen tai sillalta kurkkien! Osa porukasta

halusi saada tämän ensikokemuksen jälkeen vielä loppuviikosta ”kunnan” kokemuksen eli laskea osan koskista kumilautalla, jossa itse joutuu tositoimiin. Mitenköhän siinä kävi?

Kulttuuripäivä

Keskiviikko oli varattu käynnille Lieksassa. Lieksan ulkomuseo on Seurasaaressa jälkeen maamme toiseksi suurin. Museon rakennusryhmät esittelevät pohjois-karjalaista rakennuskulttuuria eri aikakausilta ja itseoitettusti uittokulttuuria. Eri tehtäviin oli rakennettu erilaisia tukkilauttoja, esillä oli työvälineitä, pienoismalleja ja museossa selvisi myös, miten närelenkit tehtiin.

Mutta eteenpäin! Lieksan kaunis, moderni kirkko ja ortodoksinen

Elina Varmolan piirros ensimmäisen päivän lounastauolta.

kirkko esiteltiin perusteellisesti, välillä syötiin runsaasti, ja kohde vaihtui. Rajaperinnetalo osoittautui sangen mielenkiintoiseksi paikaksi, sillä op- paamme oli oiva tarinaniskijä. Siellä olisi mielellään viipynyt pidempään, vaikka kahvilakokemuksen kustan- nuksella.

Illan viimeinen kulttuurikokemus oli savusauna. Sauna oli lämmitetty meitä varten, ja kyllä me nautittiin! Pehmeistä löylyistä uimaan, ja uimas- ta löylyihin. Mökkien sohville vajosi sen jälkeen aika pehmeää porukkaa.

Koskia katsellen

Torstaina pakattiin autot täyteen ja vaihdoimme retken lähtöpaikan Nei- tikosken maisemiin. Näin saatoimme tehdä erilaisen lenkin. Lämmintä oli riittänyt edellisinä päivinä eikä sää siitä muuttunut – paitsi että viilentävä tuuli oli tyyntynyt. Matkalla Haa- pavitjan riippusillalle kohdalle osui taas kaunis tupasvilla täplittämä suo.

Tupasvilloja.

Kosken molemmin puolin sijaitsi- vat laavut jyrkkien rinteiden päällä. Lounastauko. Tauon jälkeen joukko jakaantui lyhyemmän ja pidemmän lenkin kiertäjiin. Ensin mainitut ehtivät käväistä myös Neitikoskella katsomassa koskimelojien puljaamista isossa stopparissa. Kuuma.

Illalla yhdistys tarjosi 50-vuotis- juhlallisuuksiin kuuluvan päivällisen: karjalanpaistia, lohta ja monenlaisia tykötarpeita. Hyvää se oli, kuten kaikki muutkin päivälliset ja runsaat aamupalat.

Perjantaina osa lähti jo omille teilleen. Olihan muinakin päivinä ollut melo- maan, pyöräilemään, piirtämään tai kuvaamaan vetäytyneitä, jotka nautti- vat tuokiosta omaa aikaa.

Iso kiitos kuuluu niin Juhalle toimi- vista järjestelyistä kuin kanssakulki- joille hyvästä seurasta!

Teksti ja kuvat:
Raija Hentman

Mirja Pirinen

HELSINGIN SEUDUN LAPINKÄVIJÄT KUKASJÄRVELLÄ

Osa 2

Lapinkävijässä 2/2023 kerrottiin Goados-kodan vaiheista, jotka ovat osittain päällekkäiset Kukasmajan vaiheiden kanssa. Tässä osassa kerrotaan miten Matkailuliiton tunturitupa päättyi Lapinkävijöiden omistukseen ja mitä kaikkea Kukasjärven rantamaisemissa onkaan tehty. RH

Maa- ja rakennuskaupat

Suomen Matkailuliitto (SML) oli jonkin aikaa kamppailut heikossa taloudellisessa tilanteessa. Taloutta oli yritetty kohottaa myymällä parhaiten tuottava hotelli Pohjahovi Rovaniemellä, mutta taloudelliset vaikeudet jatkuivat. Suomen Matkailuliitto oli liittokokouksessaan 8.6.2001 tehnyt päätöksen myydä Kittilän kunnan Sirkkan kylässä Kukasjärven rannalla olevan Vettasen tilan ja tilalla sijaitsevat rakennukset.

Ajatuksena oli ainakin jossain vaiheessa, että SML tarjoaisi Vettasen tilaan jääneet 35 hehtaaria tilan maille rakentaneille retkeily-yhdistyksille myytäväksi. Kun Kittilän kunta kuuli tästä suunnitelmasta, se kertoi käyttävänsä osto-oikeuttaan ja niin retkeily-yhdistykset tarjosivat alle 5 000 m² määräalojen ostoa SML:lle ja näin voitiin kiertää Kittilän kunnan etuos- to-oikeus näiden määräalojen osalta.

Määräalat sovittiin HSL:n lisäksi *Jokelan retkeilijöiden, Lapin matkailijyhdistyksen, Kiehisten ja Kukasjärven kävijöiden* kanssa. Loput maat lunasti Kittilän kunta.

Lisäksi SML:n hallitus oli kokouksessaan 4.9.2001 päättänyt tarjota mainittuja rakennuksia Helsingin seudun lapinkävijöiden ostettavaksi. Rakennukset olivat Tunturitupa, sauna, kaksi hirsiaittaa, puuliiteri ja huussi. HSL:n johtokunta tekikin 27.9.2001 tarjouksen rakennuksista ja n. 4990 m² määräalasta Matkailuliitolle. Kaupat tehtiin 28.9.2001. Kaupparakirjan allekirjoittivat Suomen Matkailuliiton puheenjohtaja **Jussi Yrjölä**, HSL:n puheenjohtaja **Pekka Narinen** ja HSL:n sihteeri **Anja Poutiainen**. Yhdistys sai tiedon Suomen Matkailuliiton konkurssista 17.10.2001, joten ripeä toiminta varmisti HSL:n toiminnan jatkumisen Kukasjärvellä. SML:n tunturitupa tarvitsi mielestämme myös uuden nimen ja nimikilpailun ehdotuksista voittajaksi seuluihin **Kalen**, **Kalevi Kosken** ehdottama *Kukasmaja*.

Hommat alkavat

Uti (**Uljas Pernu**) kävi vuonna 2001 viikolla 47 vaihtamassa rakennuksiin uudet lukot. 3.2.2002 **Anja [Sintonen]**, **Tuija (Tiainen)**, **Kale** ja **Uti**

levittivät 22 säkkiä ekovillaa keittiön ja tuvan välipohjaan.

Heinäkuussa pidettiin 13–27.7. 2002 suuret talkoot, jonne tarvikkeet rahdattiin veneellä Pyhäjärveltä. Perinteisten käsityökalujen lisäksi pihamaalla lauloi kaksi aggregaattia, jotka tekivät sähköä mm. sirkkelille. Majaan uusittiin sisäkatto ja keittiön seinät osittain. Tätä hommaa tekivät pääasiassa **Jorma Nurmi** ja **Antero Myllyperkiö**. Ennen asentamista paneelit petsattiin. Uti oli tehnyt etelässä keittiöön alakaapit, jotka kiinnitettiin paikoilleen. Tuvasta poistettiin Porin-Matti ja tilalle vaihdettiin kevyt takkakamiina. **Mauri Piippo** oli etelässä tehnyt naulakot ja kuivaustelineet majaan, jossa ne löysivät paikkansa. **Simo Saastamoinen**, **Kauko Puranen** ja **Mirja Pirinen** rakensivat ulos uuden puuceen.

Majan saunalla uusittiin ja korjattiin pesuhuoneesta alimpia hirsii, jotka olivat päässeet jo lahoamaan. Pesuhuoneeseen uusittiin myös jätevesiviemärijärjestelmä ja lattia. Pukuhuoneeseen vaihdettiin uusi kamiina. Saunan terassin alle rakennettiin saostuskaivo pesuvesille. Kaivo eristettiin uretaanilevyillä ja sisus täytettiin leca-soralla.

Tontin lohkominen alkoi 21.8.2002 Pyhäjärven parkkipaikalla, jossa todettiin, että lohkontavilla viidellä määrälalla on tieoikeus metsähalituksen alueiden läpi aina Vettasen kantatilan rajalle asti. Tilaisuudessa HSL:ää edustivat **Sakari Palo** ja **Pekka Narinen**. Pyhäjärven parkkipaikalta siirryttiin Kukasjärven maisemiin ja merkittiin jokaisen viiden uuden määrälalan kulmapisteet sateliittipaikantimella.

Melkoinen määrä koneita, työkaluja ja rakennustarvikkeita tarvittiin ensimmäisissä talkoissa. Keskellä Mirja Pirinen, vas. Kauko Puranen ja oik. Simo Saastamoinen.

...ja jatkuvat

Kesäkuun kolmannella viikolla 2003 (viikko 25) Kale ja Anja (Sintonen) maalasivat saunan ulkoa.

Viisi viikkoa myöhemmin 2.–16.7. 2003 saunan pukuhuoneen lattia uusittiin, laajennettiin imeytyskenttää pukuhuoneen alle, puuceen saumalistat naputeltiin paikoilleen ja koko puucee valtattiin ulkoa. Pihamaalta niitettiin heinä.

Talkoot vuonna 2005

21 ahertajaa kokoontui Kukasjärvellä 2.–16.7. kun Kukasmajalla uusittiin

tuvan ja keittiön lattiat ja parannettiin niiden lämmön eristystä. Tuvan laverit rakennettiin uuteen uskoon siten, että yllalavereilla nukutaan nyt poikittaissuuntaan alalaveriin nähden, jolloin tupaan saatiin lisää avaruutta, yllalaverille on helpompi kavuta ja alas saatiin tarpeellista istumatilaa.

Saunan kuistille johtavat rappuset uusittiin ja jatkettiin kattoa lipaksi portaiden kohdalla. Katon vanhat huopakerrokset poistettiin, korjattiin katelaudoitusta ja laitettiin uudet kattohuovat. Lisäksi muurattiin uusi savupiippu katon harjalta ylöspäin. Pukuhuoneen pöytä hiottiin ja lakkattiin. Käymälän tyhjennysluukku uusittiin paremmaksi ja pienen aitan lattia uusittiin. Tälläkin reissulla aggregaatti toi sähköä työkaluille.

Saunaan uudet lauteet 2017

Kukasjärven talkooväki oli pidemmän aikaa toivonut saunaan irrotettavia lauteita, jotta saunan ja lauteiden pesu olisi helpompaa. Isännät olivat tuumineet asiaa lähes yhtä kauan. Uti ja Sulo Laakso esivalmistelivat lauteet etelässä ja lauteet pakattiin auton katolle toukokuun lopussa.

Perillä odotti lähemmäs puoli metriä lunta ja jäässä olevat järvet. Kukasjärven ja Pyhäjärven välissä oleva Kaivosoja oli sula. Talkoolaiset päättivät hyödyntää yöpakkasten tuomaa hankikantoa ja tavarat saatiin veneeseen. Veneellä päästiin jokiosuuden verran lähemmäs saunaa. Muutamana seuraavana aamuna tavarat vedettiin ahkiolla veneeltä saunalle. Lauteet saatiin kuin saatiinkin isäntien viikon 27.5.–3.6. aikana valmiiksi.

Juhlia Kukasjärvellä

Goadoksen 10-vuotisjuhlia vietettiin 31.7.–7.8.1999. Liki parikymmentä lapinkävijää matkasi junalla ja bussilla Äkäslompoloon. Osa jatkoivat matkaansa pikkuautoin suoraan Pyhäjärvelle ja sieltä Kukakselle. Osa jalkautui maastoon kävellen Kotaman kautta yöpymispaikalleen Lainion kupeeseen huipputtaen illalla Lainion. Matka jatkui aamulla Pyhäjärjen kautta Kukasjärvelle.

Yksi päivä viikosta kierreltiin autoilla päiväkohteita: Pakasaivo, Kirkkopahdan seitakivi ja Tulivuosisipiisto. Viikon päätteeksi oli halukkaille tarjolla vielä minivaellus Kukasjärvi–Pyhäntunturi–Tammitupa–Moloslehdon porokämpä–Aakenus–Kukasjärvi. Tuona vuonna oli metsässä ja suolla paljon mustikkaa ja lakkaa. Juhlapäivänä tarjolla oli lakkakakkua ja kuojuomaa.

Goadoksen 10-vuotisjuhlaviikon osanottajia taustalla alkuperäinen kota.

HSL:n 30 vuotisjuhlintaan vuonna 2003 kuului hiihtoviikko Ylläksellä. Kolariin mentiin silloin salonkivauvussa ja kahdessa omassa makuuvauvussa. Osallistujia oli 63 ja 9 hengen ryhmä vietti hiihtoviikon Kukasmajalla **Pentti Luhtalan** johdolla. Yhteisestä aamupuurosta ja herätyksestä säätiödotuksineen vastasi **Kake Puranen**. Päivisin siis hiihdettiin, kukin mieltymystensä mukaan.

Äkäslompolossa asustaneet ajoivat yhtenä päivänä Tulivuoripuistoon, josta Kalen johdolla käytiin katsastamassa Kukasmaja ja sitten suksittiin latuja pitkin Äkäslompoloon.

Kukasmajan 10-vuotisjuhlaviikko Juhlaviikolla 3.–10.9. 2011 lähiretkettiin, marjastettiin ja sienestettiin. **Kirsti Klemola** ja **Eino Vasikainen** pitivät huolta kalasaaliista. Tärkeää oli

tietysti mukava yhdessäolo, saunominen ja syöminen. Juhlaviikolla oli 8 lapinkävijää.

HSL:n 40-vuotisjuhlaviikko Kukasjärvellä 7.–16.6.2013

Osa osallistujista vaelsi Leviltä Kukakselle kolmessa päivässä. Osa matkasi suoraan juhlapaikalle. Keskiviikko oli juhlapäivä, ja Uti johdatti porukan juhlapuun hakuun. Pikkuinen kuusi istutettiin tanhualle 40-vuotisjuhlapuuksi. Uti puhui kauniisti ilmaisten kiitollisuutensa, että kuluneiden vuosien aikana niin monet jäsenistä olivat uhranneet aikaansa, intoansa ja taitojansa yhteisten asioiden hoitoon. Uti toivoi, että kuusi viihtyisi uudella paikallaan ja saisi seurata yhdessä tekemisen ja olemisen iloa. Viikon aikana tehtiin päiväretkiä Pyhätunturille, Aakenukselle ja Kukasvaaralle.

HSL:n 40-vuotisjuhlaviikon vaelluksen osanottajat ovat juuri saapuneet Kukasjärvelle

Kukasjärven muita tapahtumia

Kukasmajan myötä tuli tarvetta ylläpitää ja huoltaa rakennuksia ja ajattaa polttopuita lämmitykseen. Isännät alkoivatkin tiedottaa huoltoviikkojen ajankohdat, että paikalle voisi tulla tuolla viikolla muitakin tutustumaan paikkoihin, retkeilemään ja ehkä auttamaan erilaisissa askareissa. Huoltoviikot ovat yleensä olleet maaliskuussa ja touko-kesäkuun vaihteessa sekä talkooviikko heinäkuussa. Keväthankien aikaan on ollut tuota puunajoa ja lumien pudottelua katolta. Heinä-elokuussa on siivottu ja niitetty heinä.

Vuosina 1994–1997 vietettiin tammikuussa kuutamaa Kukaksella. Hilliviikkoja on ollut ainakin vuosina 1990, 1994 ja 2003, sittemmin hillan poiminta on yhdistynyt talkooviikkoon. Kerran on ollut yhdistyksen joulujoulu ja uusi vuosi Kukasjärvellä 2003–2004. Hiihtoviikkoja on vietetty 2003 ja 2006. Perheviikko on saanut

Juhlapuun istutus.

perheenpienemmätkin Kukakselle vuosina 2008–2011. Ruskaviikko on ihasteltu 2008. Samaan aikaan on vaellettu Pallakselta Kukasjärvelle. Päiväretkiviikko vietettiin 2019. Vuonna 2019 alkaneet vapaalaskuviikonloput ovat jatkuneet vuosittain. Tänä vuonna Kukasjärvellä pidettiin talviretkeilyn harjoitusviikko.

Retkeily-yhdistysten yhteisiä talkoita

Vuonna 1991 Martti Helenius oli hankkinut pitkospuutarpeet suosuuksille Pyhäjärven parkkipaikalta Kukasjärvelle. Retkeily-yhdistysten talkooviikkoa vietettiin 20.–27.7., jolloin valmistuivat pitkospuiden lisäksi silta Kukasojan yli ja laiturit saunalle.

Kaakon Lapinkävijät kutsuivat järjestämälleen puuntekotalkooleirille 12.–19.9.1992 myös HSL:n. Puiden kaadon lisäksi tunturituvassa tehtiin muutoksia: keittiön puuhella poistettiin ja tilalle tuotiin kamiina, tuvan puolen avotakka purettiin ja sen tilalle asennettiin suuri Porin-Matti. Tunturituvasta seuraavalle peltosaralle pohjoiseen HSL, oululaiset ja kiehiset rakensivat yhteiskäyttöön lämmittelykodan, joka oli kaikkien vapaasti käytettävissä. Isompi aitta rakennettiin.

3.–7.8.1994 järjestettiin kaikille lapinkävijäjärjestöille yhteinen talkoo- ja hillaviikko. HSL:n vetäjänä oli Pertti Salo. Viikon aikana tehtiin pitkos- ja saunapuita lakkojen poimintaa unohtamatta.

Vuonna 1995 Kukasjärven asioita hoitamaan perustettiin puuhaporukka, jota veti Oulun Seudun Lapinkävijöiden Reino Tuominen ja HSL:n edustajana toimi Pertti Salo.

8.8.2003 pidettiin Kukasjärvellä yhteistyöyhdistyksen perustava kokous. Uusi yhdistys oli nimeltään Kukasjärven hoitokunta ja se toimi Kukasjärvellä kiinteistöjä omistavien retkeilyyhdistysten tai vastaavien yhteenliittymien yhteistyöelimenä yhteistyötä edellyttävien asioiden hoidossa. Uuden yhdistyksen toiminta-ajatuk-

senä oli vaalia Kukasjärven luonnon ja ympäristön pysymistä luonnonmukaisena sekä retkeily- ja virkistyskäyttöön sopivana. Yhdistyksen hallitukseen osallistui HSL:n edustajana Uljas Pernu. Kittilän kunta oli antanut Kukasjärven kalastusasioiden hoidon Kittilän kirkonkylän kalaveden osakaskunnan hoitokunnalle. Hoitokunta oli myöntänyt kullekin Kukasjärvellä sijaitsevalle mökille oikeuden kalastaa kahdella verkolla, joiden silmäkoko on vähintään 40mm.

Pitkosten paikkaa haluttiin muuttaa kovemmalle maalle ja niin 29.5.2009 Metsähallituksen luontopalvelujen edustaja katselmoi Lapinkävijäyhdistys Kiehisten, HSL:n ja Lapin matkailijayhdistyksen kanssa uuden reitin. Samalla porukalla nuo pitkospuut sitten rakennettiin 30.5.-6.6.2009. Ylläs–Aakenustunturin vanhojen metsien suojeluohjelma-alue ja muut suojelualueethan oli liitetty Pallastuntureiden kanssa yhteiseksi Pallas–Ylläs kansallispuistoksi vuonna 2005.

Pyhäjärveltä Kukasjärven tukikohdalle käveltäessä on suolla olevien pitkien pitkospuiden jälkeen vielä kolme siltaa. Alaojan silta on näistä keskimäinen. Talven huoltoviikolla 2016 oli Pekka Kourin ja Kiehisten avustuksella ajettu silta- ja pitkospuutarpeet Alaojan sillan viereen. Isäntien viikolla 4.–11.6. jo maanantaina saatiin ihastella uutta siltaa ja uusittuja pitkospuita sen lähellä.

(Katso kuvia Nostalgiaailtojen esityksistä joko yhdistyksen Youtube-osoitteesta tai kotisivujen osoitteesta lapinkavijat.fi/historiaa. Toim. huom.)

TIETOAIVI

TIETOAIVI

Tietoaivi kertoo Sinulle mielenkiintoisista uutuuksista retkeilyvarusteissa, antaa vinkkejä retkikohteista, tiedottaa retkeilymaailman uutisista ja opastaa retkeilytaidoissa.

Trangiasta retkigrilli

Trangia on varmasti markkinoiden turvallisimpia keittimiä, mutta moni on jättänyt sen kaapin perälle hankittuaan kevyemmän keittimen. Nykyisin metsäpalovaroitus rajoittaa kesäistä grillaamista pitkiä aikoja, mutta nyt lisälaitteella saa Trangian keittimestä kätevästi retkigrillin, jolla voi turvallisesti myös grillata.

Rovaniemeläisen keksijän ja yrittäjän **Jaakko Ovaskan** perustama *Ritnifjell Innovations Oy* valmistaa Ovaskan

kehittämää Trangian keittimen grillimuunninta. *Ritnigril* koostuu kattilanpidikkeiden varaan ripustettavasta lämmönjakolevystä ja sen yläpuolelle asetetusta paistoritilästä sekä näiden osien välisestä kannakkeesta. Grillimuunnin toimii parhaiten kaasupolttimon kanssa, sillä kaasupolttimon liekkiä voi säätää portaattomasti. Kerralla paistuu neljä makkaraa, mutta toki kaikkea muutakin voi grillata. Trangian koko lähinnä rajoittaa grillattavien määrää. Tätä tuotetta olisi mielenkiintoista kokeilla.

Ennen grillimuuntimen pakkaamista keittimen sisälle, se on syytä huolella pestä ja kuivata, jotta materiaali ei ruostu. RitniGridin hinta on valmistajalta tilattuna 57 € + toimituskulut 5,90 €. -> ritnifjellinnovations.fi.

Kevyitä majoitteita ja sadehame

Saana Ecolite kotatel on kulkenut matkassa nyt kahdella vaelluksella. Kaldoaivissa majoituin siinä yksin ja toisella vaelluksella Hammastunturin ja Lemmenjoen maisemissa meitä oli kaksi. Majoitteessa on kaksi sisäänkäyntiä ja kaksi eteistä. Kätevää. Pohjan mitat ovat 230 cm x 135 cm. Kuusikulmion muotoinen ulkotelma

RAIJA HENTMAN

Saana Ecolite-kotateltta.

pystytetään kiilojen ja joko kahden vaellussauvan tai erikseen hankittavan keskisalun avulla. Vaellussauvoja käytettäessä ne yhdistetään tarrakiinnitteisellä liitoshihnalla. Keskisalun kohdalla korkeutta on noin 180 cm, joten jos mahtuu suorana seisomaan, on vaatteiden pukeminen helpompaa, samoin rinkan pakkaaminen jos ulkona sataa.

Ecolitessa ei ole erikseen sisä- ja ulkotelttaa, vaan verkkokankaiset sivuseinät on ommeltu silikonipinnoitettuun kierrätyspolyesteristä valmistettuun telttakankaaseen. Makuutila on suorakaiteen muotoinen ja keskellä seisova vaellussauvoista yhdistetty tai metallisalko sijaitsee makuutilan keskellä. Teltan katto on niin jyrkkä, että yksikerroksisen rakenteen sisäpinnalle muodostuva kondenssikos-

teus ei putoa teltassa oleilijan päälle, vaan valuu seinää pitkin ja on helposti kuivattavissa. Jos teltassa yöpyy yksin, rinkan voi ottaa sisälle. Kaksin ollessa rinka jää eteiseen, mutta tilaa toimia ja vaikkapa keitellä sateisella säällä on silti riittävästi.

Kun Saana Ecolite pystytetään, ensin varmistetaan, että kaikki kiristysnarut ovat löysällä ja vetoketjut kiinni. Sitten kaikki kiilat kiinni, jonka jälkeen toinen sisäänkäynnin ja sisäteltan vetoketju avataan ja keskisalko viedään sisälle. Vaellussauvoja käytettäessä kädensijan pyöristetyt päät tulevat lattiaa ja kattoa vasten, ja terävät kärjet osoittavat niistä pois päin. Sauvat saa tukevasti toisiinsa kiinni liitoshihnalla. Lopuksi kiristetään kaikki narut liukusolmuja liu'uttamalla.

Mirja Hämäläinen esittelee Durston X-Mid 2 Solid kevyttelttaa.

Samalla on syytä kertoa myös saman valmistajan *sadehameesta*. Hame painaa vain 60 grammaa, ja se pakataan omaan pikkuiseen pussiin. Toisin kuin sadehousuissa, hameessa ei tule lankaan samalla tavalla hikinen olo. Sadehameen voi myös pukea ja riisua näppärästi riisumatta jalkineita. Hame toimii myös tuulisuojana. Talvellakin se estää viimaa jäähdyttämästä alaraajojen lihaksia. Tuote on käytännössä hyväksi todettu. -> northernlite.fi

Durston X-Mid 2 Solid on myös kahden hengen teltta, joka pystytetään vaellussauvoja ja kiiloja käyttäen. Teltta on kanadalaisen kevytretkeilijä **Dan Durstonin** kehittäämä. Harjattamainen ulkokangas sijoittuu epäsymmetrisesti makuutilaan nähdessä. Sisäteltta on kevyttä verkkomateriaalia, ja myös tässä teltassa on kaksi sisäänkäyntiä ja kaksi eteistilaa. Sisätilan pohjan leveys on 132 cm, pituus 234 cm ja korkeus harjan kohdalla 114 cm. Teltta painaa 1 135 g. -> durstongear.com

Reissukyydillä Pohjois-Karjalaan

Reissukyyti-nettisovelluksen avulla voit kätevästi tarjota tai pyytää kyytiä polttoainekustannusten hinnalla. Kyydin voi jakaa vain osan matkaa tai napata kyytiläisen matkan varrelta.

Sovelluksesta löytyy hakua helpotamaan tapahtumien, yritysten ja käyntikohteiden ilmoituksia, jotka on ryhmitelty kansallispuistojen ja kuntien sivuille. Kyytiä voi tarjota ja pyytää myös muihin kohteisiin.

Sovellus laskee polttoainekustannukset ja kyytiläisen säästämät päästöt, joten Reissukyyti on vastuullisen matkailijan valinta. Luonto, paikalliset ihmiset ja yrittäjät kiittävät.

Kyydit-painikkeesta voit hakea ja näet kyytitarjoukset ja -pyynnöt koko maakunnan alueelta. Uusi kyyti-painikkeesta voit tehdä oman kyyti-ilmoituksen (vaatii sisäänkirjautumisen). Palautetta voit lähettää osoitteeseen palaute@pohjoiskarjalaan.fi. -> www.reissukyyti.fi

Raija Hentman

Vaellusreittejä Ruotsissa

Ruotsissa on perinteisten tunturireitien lisäksi lukuisa määrä muita vaihtoehtoja vaeltamiseen kuin Kungleden tai muut tunturireitit. Keskeisessä Ruotsissa on suurehkoja reittejä ja näissä ei ole niin suurta kuormitusta kuin perinteisissä reiteissä. Myös metsäalueiden pitkät reitit ovat mukavia vaihtoehtoja, jollaisia meiltä suurelta osin puuttuu. Myös yhteisreitit Norjan kanssa on joitakin, jolloin voi tutustua molempien maiden retkeilykulttuuriin. Seuraavassa olen löytänyt joitakin esimerkkejä:

Höga kusten -reitti

Höga kusten on sopiva ”lähimatkalukohde” suomalaisille. Merenkurkun vastarannalla sijaitseva Pohjanlahden rannikkoalue sijaitsee Västernorrlandin läänissä ja sinne on hyvät liikenne yhteydet laivalla Merenkurkun yli.

Höga kustenilla on mm. *Skuleskogenin kansallispuisto* ja sen alueella on yli 30 km pitkä vaellusreitti.

-> <https://www.sverigesnationalparker.se/en/choose-park---list/skuleskogen-national-park/>

Alue soveltuu jylhistä merimaisemista ja geologisista ihmeistä kiinnostuneille. Jääkauden jälkeen maa on noussut 800 metriä, mikä enemmän kuin missään muualla ja oiva vastakohta Suomen puolen ”matalalle rannikolle.” Alue on hyväksytty UNESCO:n maailmanperintökohteeksi ja ruotsalaiset ovat äänestäneet sen kiinnostavimmaksi matkailukohteeksi. Missään muualla Ruotsissa ei ole niin korkeita vuoria rannikkoalueilla meren tuntumassa. Höga Kusten on

mahdollista kokea pidempänä vaelluksena, sillä Höga Kustenleden on yli 100 km pitkä ja se kulkee upeasta Högakustenbronista Örnsköldsvikiin. Reitti on yksi Ruotsin matkailujärjestön nimikkoreiteistä. Matkan varrelta löytyy myös autiotupia.

-> <https://www.sverigesnationalparker.se/en/choose-park---list/skuleskogen-national-park/visitor-information/map-with-hiking-trails/>

Eli Höga Kusten alueelta löytyy monenlaisia vaihtoehtoja suomalaisen makuun.

Karoliinien reitti Sylenillä

Karoliinien sotaretken muisto elää Norjan ja Ruotsin välisellä Sylenin tunturialueella. Kaarle XII päätti valloittaa Trondheimin linnoituksen. Marssi Norjaan aloitettiin marraskuussa 1718 Duvedista ja se päättyi uuden vuoden tienoossa 1719 pohjoismaiden suurimpaan tunturikatastrofiin. Joukot yrittivät palata Norjan Tydalenista takaisin Ruotsin puolelle. Tuolloin lumimyrsky yllätti sotajou-

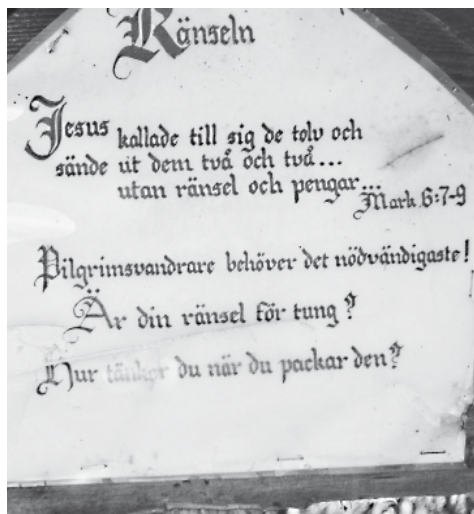
Karoliinien kuvakertomus Duvedissa.

kon. Reittiä ei ole merkitty tuntureille, mutta Syleninin alueella on ruotsalaisten ja norjalaisten pystyttämiä muistomerkkejä ja hautoja paluureitin varrella. Ena-joen laakso Ruotsin puolella ennen Handölia on selkein osa paluureittiä. Nykyisin alueella on tiheä vaellusreitiverkosto sekä Ruotsin että Norjan puolella, jossa voit tutustua historialliseen tapahtumaan.

St. Olavsleden

Reitti vie kauniiden maisemien, laaksojen ja järvien ja jokien sekä vuorten yli. Vuonot saavutettuaan se päättyy Trondheimin kaupunkiin. Polku alkaa pienestä Selångerin kylästä aivan Sundsvallin ulkopuolella ja päättyy Nidarosin katedraaliin Trondheimissa, Norjassa. Selångeriin pääsee helpoiten autolla asettamalla Selångerin kirkon GPS:n kohteeksi. Bussit pysähtyvät myös Selångergårdissa, joka on hieman yli puolen kilometrin päässä kirkosta. Selånger sijaitsee 5 km Sundsvallin länsipuolella. Reitin varrella on Suomen historiaan liittyviä paikkoja kuten Kaarle XII kaarlelaisten muistomerkkejä mm. Duvedissa. Osalla reitistä se kohtaa kaarlelaisten marssireitin Trondheimiin 1700 luvulla.

Tämä 564-kilometrinen pyhiinvaellusreitti kulkee samalla reitillä, jota Norjan Olavi II:n – Pyhän Olavin – sanotaan kulkeneen matkallaan kääntymään norjalaiset kristinuskoon ja valloittamaan valtaistuimen takaisin. Matkan varrella on mahdollisuus juoda pyhistä lähteistä ja kulkea läpi viehättävien kylien, joissa voit lepuutella jalkoja upeita maisemia ihailen.

Varusteiden ohje pyhiinvaellukselle.

Tämä enimmäkseen tasainen reitti soveltuu myös pyöräilyyn.

-> <https://stolavsleden.com/sv/>

Skåneleden

Skånessa, aivan eteläisimmässä Ruotsissa, sijaitseva yli tuhannen kilometrin mittainen Skåneleden vie vaeltajan erilaisiin maisemiin kuin Pohjois-Ruotsin vaellusreitit. Jylhien vuorten ja tunturimaisemien sijaan Skåne on tunnettu alavuudestaan, kauniista rannikosta sekä rehevistä lehdoista. Skåneleden on jaettu viiteen osaan maantieteen ja luonnon perusteella, ja valittavana on pitkien reittien lisäksi 95 eri päiväretkä. Skåneleden on myös erinomainen valinta, jos haluaa yhdistää vaellusreissuun kulttuuria, sillä esimerkiksi mielenkiintoiset Lundin ja Malmön kaupungit ovat lähellä reittiä. Reitillä on myös mahdollista yhdistää vaeltaminen esimerkiksi melontaan.

-> <https://www.skaneleden.se/en>

Utvandrarleden

Reitti sijaitsee Smålandissa ja on enimmäkseen metsissä kulkeva reitti, jossa vallitsee linnun laulu ja metsien hiljaisuus. Alueella on järviä ja vanhojen torppien kiviaitoja. Reitti on mahdollisuus kulkea joko vaeltaen tai pyörällä, sillä tämä on huomioitu reittien valinnalla. Alue liittyy **Vilhelm Mobergin Maahanmuuttajat** -romaaniin, kylät kuten Ljuder, Långsjö, Karpamoen, Moshult ja Duvemåla ovat tuttuja Mobergin romaaneista. Maahanmuuttajien reitti on osa vaelus tai pyöräreittiä. Jossain osissa on mahdollisuus myös vesiretkelyyn. -> <https://utvandrarleden.se/sida5.html> linkistä löytyy digitaalikärttä alueesta. Reitti on yli 100 km pituinen.

Finnskogleden – historiallinen polku vanhoissa Suomalaismetsissä

Reitti kulkee Morokuliasta Ruotsin puolelta Eidskogenin ja Eddasta etelään sekä Norjan puolelle Trysiliin. Alueella on säilynyt vanhoja suomalaistorppia kuten **Niitta-ahon Jussin** savutorppa, joka on museona. Reitti on jaettu 13 osaan ja päivamatkat vaihtelevat n. 15–20 km, ja pituus on kaikkiaan yli 200 kilometriä.

Kiinnostavaksi sen tekee meille suomalaisille suomalaismetsien historia, joka on valitettavasti nykyään melko tuntematonta nyky-Suomessa. 1950 luvulla Niitta-ahon Jussi kierteli Suomen kouluissa ja kertoi Metsä Suomalaisten historiasta, olihan Jussi viimeisiä, joka puhui sikäläistä Suomen kieltä. Muutto Suomesta pääosin Värlantiin tapahtui aikanaan 1500 luvulla pääosin Savosta Kustaa Vaasan

aloitteesta, ja suomalaistorppia on säilynyt siellä nykyaikaan saakka. -> <https://finnskogleden.com/en/>

Kätkävaaran luontopolku

Kätkävaara on rakkainen vaara ja siellä on n. 7 km pitkä luontopolku. Kätkävaaran pirunpellot ovat vanhoja muinaisia rantoja. Luontopolku muodostaa rengasreitit. Reitti on keski-vaativa ja sen kiertoon menee helposti 3–4 tuntia aikaa. Reitin alussa on tulipaikka ja huipulla on näköalatorni, hirsikota ja käymälä. Polulla on 16 infotaulua. Ensimmäiset 300 metriä on esteetöntä, leveistä lankuista tehty väylä. Perälammen ympäri kiertää lisäksi hieman yli puolen kilometrin esteetön polku.

Reitin ylläpidosta vastaa Tervolan kunta. Lumettomana aikana puiden riittävyys riippuu talvella tuoduista puista. Reitti kulkee pääosin yksityisillä mailla, joten tämä on huomioitava alueella liikuttaessa. Alueella ei ole myöskään jätehuoltoa, joten roskat on kuljetettava oma aloitteisesti maastosta pois.

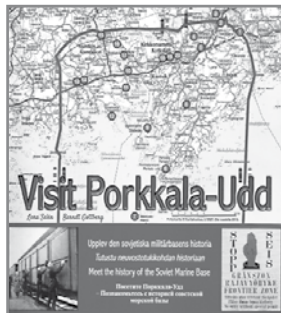
Ensi kesäksi on suunnitteilla uusi rotkojen ja luolien reitti, joka valmistuu kesäksi. Kätkävaaran polku sijaitsee osoitteessa Leirikätkä 74 -> katkanature.fi

Rotkojen ja luolien polusta on infoa: -> <https://yle.fi/a/74-20002097>
-> <https://www.kotikulmilta.fi/artikkeli/katkavaaran-luolat-ja-rotkot-reitti-on-hieno-seikkailu-katso-video-ja-kuvat-komeista-nakymista>

Teksti ja kuvat:
Reijo Blomberg

KIRJAREPPU

Kirjareppu kertoo uusista kartoista, karttasovelluksista sekä retkeilijää ja luonnonystävää kiinnostavista kirjoista, ja opastaa myös vanhojen kirja-aarteiden äärelle. Miten milloinkin.

Visit Porkkala-Udd

Lena Selen
& Berndt
Gottberg
Paino-Kaarina
2020

Porkkalan parenteesi ja Degerbyyn Igor-museo ovat julkaisseet pienen oppaan mielenkiintoisista kohteista vanhalla alueella, jossa on sijainnut venäläisten Porkkala tukikohta. Nykyinen kiihtyvä rakennustahti on hävittänyt viimeisiäkin muistoja vuosien 1944–1956 ajasta, jolloin alue Helsingin tuntumassa oli tiukasti suljettu suomalaisilta. Porkkalan miehitys päättyi vuoteen 1956, vaikka alun perin vuokrasopimus oli pitempi vuoteen 1994 saakka. Pieni kirjanen kertoo ajasta, joka on varsin tuntematon nykysuomalaisille.

Tänä päivänäkin retkeilijöille löytyy merkkejä vierailijoista, jotka vaikuttivat merkittävästi tuon ajan suomalaisiin. Esimerkiksi Meikon retkeilyalueella järven länsipäässä on venäläisten puolustuslinja, joka turvasi alueen pohjoisrajan. Lähtiessään alueelta he tosin räjäyttivät bunkkerinsa tai peittivät ne maakerrosten alle. Osin Porkkalan alueen vuoksi rajan tuntumassa on säilynyt erämaisia alueita vielä nykypäivinä kuten

Meiko-Lappträskin alue. Suurimmat tuolloiset asutuskeskukset ovat hävinneet, koska takaisin kotikonnuille palanneet hävittivät nopeasti muistot ”parenteesista”. Yhä edelleen esim. Väransbyn alueella löytyy taisteluhautoja ja korsujen jäänteitä.

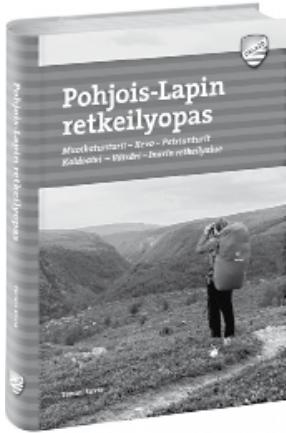
Aivan kaikkea ei näin pienessä kirjasessa ei tule esille. Oppaassa on maininta 500 bunkkerista alueella, joita ei kuitenkaan tarkemmin esitellä kuin muutama. (<https://yle.fi/a/3-6898498> Ylen artikkeli Porkkalasta) <https://www.lynx.fi/parenteesi-suunnistuskartalle/> Lynxin suunnistuskartta parenteesista) ja mielenkiintoinen on esimerkiksi Lappträskin kartta (https://www.lynx.fi/wp-content/uploads/2021/10/Parenteesi_Lapptrask.pdf), josta selviää alueen pohjoisrajan linnoitteita. Lappträsk on edelleen erämainen järvi ja sen kartta selkeämpi kuin Meikon alueen kartta.

Kirjaan on saatu historiallisia kuvia, joita on myöhemmin saatu venäläisiltä vierailijoilta, jotka ovat tulleet tutustumaan nuoruuden asuinpaikkoihin.

Kirjan kirjoittajina ovat **Lena Selen** ja **Berndt Gottberg**, jotka ovat myös Igor museon perustajia ja aktiivisia muistojaen kerääjiä museoon. Kirja on nelikielinen (suomi, ruotsi, englanti, venäjä).

ISBN 978-952-94-3756-6 Paino-Kaarina 2020.

Reijo Blomberg

Pohjois-Lapin retkeilyopas

Tommi Sirviö
Calazo 2023

Kirja pysyttelee nimensä puitteissa, sillä reilut 300 sivua esittelevät Muotkatunturien, Kaldoaivin ja Vätsärin erämaa-alueet, Kevon luonnonpuiston ja Paistunturien erämaa-alueen sekä Inarin retkeilyalueen reittejä. Osa reiteistä on merkittyjä luontopolkuja ja patikkareittejä, osa reittiehdotuksia tiettömille taipaleille tai merkitsemättömille urille.

Varsinkin erämaa-alueiden reitit ovat erinomainen lisä retkeilyreitteihin. Reittiselostukset antavat hyvän kuvan maastoista, maisemista, hyvistä leiripaikoista ja ylityksistä. Reittiselostukset kertovat myös kasvillisuudesta ja linnustosta, avaavat saamenkielisten paikannimien merkityksiä ja paikallista historiaa. Suunnistustaitoinen pystyy hyvin kulkemaan kuvattuja reittejä selostusten perusteella karttaa ja kompassia käyttäen.

Päiväretkikohteita on eritoten Inarin retkeilyalueella, Paistunturin erämaa-alueen laidoilla ja Muotkatunturien reunamalla. Lopussa on lyhyt hiihtovaellusta

käsittelevä osuus, jossa selostetaan myös hiihtoreitti Pulmankijärveltä Sevettijärvelle. Teoksen alussa käydään läpi retkeilyn yleisiä asioita. Yli 40 sivun osuus arktisen luonnon monimuotoisuudesta sekä elämästä Lapin selkosilla ja alueen historiasta ovat arvokas lisä kirjan antiin.

Sirviön maantieteilijän ja biologin tausta paistaa teksteistä. Muutamat tietolaatikat valottavat poronhoitoa, saamelaisuutta ja luontoa.

Ilmeisesti loppumetreillä on ollut tiukka aikataulu, sillä esimerkiksi merkkien selityksissä on puutteita, jossain symboli on jäänyt pois tai on väärä, tekstistä on jäänyt pieni pätkä pois tms. Sisällysluettelossa reiteistä sivunumero on vain esiteltävän alueen aloitussivusta, ja kohteiden sivunumerot löytyvät aloitussivulta. Sisällysluettelossa kullakin reitillä on numero, mutta niitä ei ole enää reitin otsikossa. Näihin ratkaisuihin on varmasti perustelut, mutta olisiko siitä huolimatta mahdollista saada kaikki sivunumerot jo sisällysluetteloon ja/ tai kohdenumeron reittiselostuksen otsikkoon? Pienistä puutteista huolimatta erinomainen retkeilyopas, johon voimme tutustua lokakuun kerhoillassa. RH

Tuulta ja tuiskua kokenut hiihameikkimme

TERVETULOA JUHLIMAAN!

50-vuotisjuhlavuoden päätapahtuma
Ravintola Laulumiehissä lauantaina 21.10.2023

on juhlien juhla,

ja siihen toivotamme kaikki tervetulleiksi.

Tapahtuman tarkemmat tiedot löytyvät sivulta 6.

Tapaamisiin
Hallitus

KOKOUSKUTSU

YHDISTYKSEN SYYSKOKOUKSEEN 1.11.2023

Pasilan kirjaston auditorio, Rautatieläisenkatu 8,
sisäänkäynti Kellosilta 9:n puolelta

Tila on käytettävissä klo 17.30 alkaen, kokous alkaa klo 18.

Syyskokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat:
valitaan hallituksen jäsenet ja toiminnantarkastajat, käsitellään vuoden
2024 toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä päätetään
vuoden 2024 jäsenmaksun suuruudesta

Tervetuloa
Hallitus

RINKAN POHJALTA

Rinkan pohjalle kertyy kaikenlaista, kuten tietoja kursseista, näyttelyistä ja esityksistä sekä muita kuin retkeilytietoja ja -taitoja kartuttavia pikku-uutisia eritoten Lapista, luonnosta ja saamelaisista.

Urho Kekkonen kansallispuisto 40 v

Juhlavuottaan viettävä Uho Kekkonen kansallispuisto on kesän aikana juhlinut monella tavalla erilaisten tapahtumien muodossa. Pääjuhla ajoittui elokuun lopulle Suomen luonnon päivään, jota vietettiin 26.8.2023. Suomen toiseksi suosituin kansallispuisto sai arvoisensa maamerkin Saariselän keskustaan. Reittien lähtöpisteeseen rakennettiin uusi näyttävä porttikokonaisuus opastamaan kansallispuiston ja Saariselän lähialueen reiteille lähteviä. MH tiedote 5.6.23 RH

Jokaisenoikeus

Metsähallitus siirtyy käyttämään viestinnässään jokamiehenoikeuksista muotoa jokaisenoikeudet. Termiä jokaisenoikeudet käytetään jatkossa kaikessa Metsähallituksen viestinnässä verkkosivuilla, tiedotteissa, sosiaalisessa mediassa, esitteissä ja esimerkiksi kansallispuistoista löytyvissä opastekylteissä. Digitaalisissa kanavissa muutos näkyy heti. Painotuotteisiin ja kyltteihin termi vaihdetaan, kun niiden uusiminen on muutenkin ajankohtaista. MH tiedote 26.6.23 RH

Telttasaunaan omat puut

Erilaiset telttasaunat ja kotateltat, joita voi lämmittää omalla kamiinalla tai muulla tulisijalla, ovat yleistyneet retkeilijöiden keskuudessa viime vuosina. Tällaisten saunojen ja majoittei-

den käyttö on sallittua kansallispuistoissa ja muilla valtion suojelualueilla, kunhan käytössä noudatetaan alueen leiriytymisestä annettuja ohjeita.

Metsähallitus muistuttaa, että kansallispuistoissa ja muilla valtion suojelualueilla telttasaunojen ja omien majoitteiden lämmittämiseen on käytettävä omia puita, sillä tulente-kopaikkojen, retkeilyrakennelmien ja tupien puut on tarkoitettu käytettäväksi vain niille varatuissa paikoissa. Samaa ohjeistusta noudatetaan myös Metsähallituksen hallinnassa olevilla retkeilyalueilla. MH tiedote 25.7.23 RH

Luontoon junalla

VR ja Metsähallitus kokosivat tiedot luontokohteista, joihin pääsee julkisilla. Osoitteessa www.vr.fi/luontoon-junalla on esitelty 12 kohdetta, mutta kohteita on toki runsaasti enemmän. RH

STF:n ja DNT:n tuvat

Svenska Turistföreningen on myöntänyt Suomen Ladun jäsenille jäsenedun tunturituvissaan. Elokuun alusta 2023 jäsenetua ei ole enää saanut, sillä Suomen Ladulla ei ole tarjota vastaavaa tupaverkostoa Suomessa. Den Norske Turistförening ei ole vielä perunut vastaavaa etua, mutta voi olla että jatkossa jäsenedut saa vain liittymällä jompaan kumpaan keskusjärjestöön. RH

NIESTASÄKKI

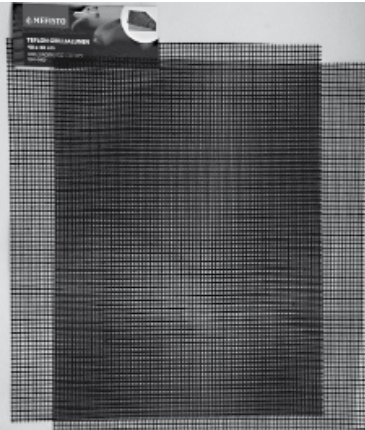
on tärkeä Lapinkävijä-lehden osasto, koskapa siinä annetaan retkiruokaan ja kuivattamiseen liittyviä vinkkejä niin tankin täyttäjille kuin herkuttelijoille. Keittimet esiin!

Kuivattamisvinkkejä

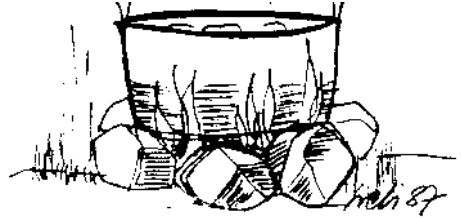
Ritilä uuniin

Kiertoilmauuni on hyvä väline ruokatarvikkeiden kuivattamiseen, mutta tavallisella sähköuunillakin pystyy kuivattamaan tuotteita, jotka sietävät 50°C lämpötilaa. Esimerkiksi sieniä kuivatetaan enintään 40°C:ssa ja yrttejä vielä alhaisemmassa lämmössä.

Uunipelti on huono kuivatusalusta, sillä ilma ei virtaa kuivatettavien läpi ja niin ollen kuivuminen on paljon hitaampaa. Yksi tapa on laittaa *teflon-pintainen grilliritilä* uuniritilän päälle.

Kuvan Mefisto-grilliritilän koko on 40 x 48 cm ja verkon silmäkoko 4 mm. Siis vielä liian iso esimerkiksi herne-maissi-paprika-sekoitukselle tai vastaavankokoisille tuotteille. Mutta sellaisessa tapauksessahan uuniritilän alapuolella voi olla uunipelti,

jonka päällä on leivinpaperi, ja jolle kuivuessaan kutistuvat tuotteet putoavat. Ritilää voi myös leikellä sopivan kokoiseksi. Kaksi ritilää päällekkäin, hieman lomittain asetettuna, pienentävätkin silmäkoon noin 2 x 4 mm:iin.

Erilaisten *hedelmä-, marja- ja juuresnahkojen* valmistaminen onnistuu parhaiten *leivinpaperisuikaleiden* päällä. Suikaleiden väliin täytyy jättää ilmaraot, jotta kuivuminen nopeutuisi. Näin voi kuivattaa esimerkiksi sosekeittoaineokset valmiista juuresoseista tai välipaloiksi ja jälkiruokiin makeita nahkoja. Kuvassa on valmis-teilla omena-puolukkasosenahkoja. Nahkoja voi syödä sellaisenaan ja vaihdella eri marja- ja hedelmäsoseita,

mausteita, pähkinöitä, hunajaa ym. aineksia. Jälkiruokaa valmistaessa nahka revitään pieniksi palasiksi ja liotetaan etukäteen. Liotettuna nahka-palaset saa vispattua rikki. Voipaperi tai folio ei käy alustaksi, sillä varsinkin sokerisia aineksia ei saa irti. Kun nahkat ovat puolikuivia ja pysyvät hyvin kasassa, ne irrotetaan paperista ja käännetään ritilällä kosteampi pinta alaspäin.

Pyöreään kehikkoon kiinnitetty kahvallinen paistinpannun *roiskesuoja* on erittäin tiuhaa metalliverkkoa. Sen läpi eivät vaikkapa jauhelihan pienimmätäkään murut putoa. Verkko on niin tiheää, että esimerkiksi käytän sitä kuivurissakin purkkihernekeiton kuivattamiseen.

Levitän tönkön hernekeiton haarakalla tasaiseksi kerrokseksi ja vetelen pintaan pieniä koloja, jotka ulottuvat ritilän pintaan asti. Näin ilma kulkee myös massan läpi ja nopeuttaa kuivumista. Kuivumisen loppupuolella asetan ritilän voi- tai leivinpaperin päälle, irrotan levyn esimerkiksi paistinlastalla, murentelen sormin ja kuivatan loppuun. Paperille varisseet muruset ravistan takaisin hernekeitto-

rouheen pinnalle, jottei hyvää ruokaa menisi hukkaan (kuva 0687).

Helppoja kuivatettavia

Kanan kuivattamisessa tarvitsee nähdä vähiten vaivaa, kun kuivattaa kypsää, valmiiksi pilkottua lihaa. Niitä löytyy eri valmistajien valikoimista käytettäväksi esimerkiksi sellaisenaan salaateissa. Viipaleet ovat erikokoisia, ja osa on hyvinkin pientä silppua. Niinpä viipaleita täytyy irrotella toisistaan ja pieniä, jotta kokoerot eivät olisi liian suuria. Kaupan hyllystä löytyy myös vuolupossua, nyhtölihaa ja erilaisia valmiita suikaleita, sekä savupororouhetta ja kebablihaa. Kebabliha on aika rasvaista, joten sitä ei kannata kerralla kuivattaa kovin suuria määriä. Kannattaa kokeilla myös kypsän loimulohen kuivattamista.

Useimmille retkeilijöille lienee selvää, miksi vihannesten ja juuresten kuivattaminen kannattaa. Oheinen seuraavan sivun kuva tuoreista paprikoista (400 g) ja samasta määrästä kuivattuna (30 g) perustelee vaivannäön parhaiten. Pelkkä pesu ja pilkkominen mahdollisimman tasakokoisiksi paloiksi sopii paprikan ohella kaikenlaisille tomaateille, sipulille,

kesäkurpitsalle sekä hedelmille. Pakastevihannekset on jo esikäsitelty, joten ne voi pienen pilkkomisen jälkeen levittää suoraan ritilälle kuivumaan.

Valmista kaupasta Löytöjä hyllystä

Toukokuun kurssikierrokselta *K-supermarket Hertan* laajoista valikoimista silmiin osui monta vaellukselle sopivaa tuotetta.

Yksinkertaisista yksinkertaisin ja nopea ateria on sekoittaa ensin jauheesta perunamuusi ja sen jälkeen

John Westin pussillisen maustettua tonnikalaa. Pirkka-sarjaan kuuluva tonnikalafilee taas antaa ytyä monenlaisiin kalaruokiin pizzoista risottoihin, pastoihin ja keittoihin ym. Vakuumiin ja pahviin pakattu viipale riittää kahden hengen annokseen, kun ruokaan tulee paljon muutakin.

Myllärin Kaura ateria-aines on perinteisten patapussien tapaan 2–4 hengen annos sellaisenaan. Sitä voi muunnella erilaisilla kuivatetuilla tuotteilla ja niin ollen saada sapuskaa isommallekin porukalle tai useammaksi kerraksi. Keittoaika on aika pitkä (15 minuuttia) joten jos haluaa säästää polttoainetta, sitä voi haudutella tuvilla.

Hernis Safkasuikale on valmistettu herneproteiinista, se on hyvin kevyttä eikä tarvitse liotusta. Maku on erittäin mieto, joten ruoka kaippaa kunnan maustetujausta. Suikaleet voi sekoittaa suoraan valmistuvaan ruokaan.

Herkkä Snacks (herkkasnacks.fi) on tamperelainen pienvalmistaja, jonka valikoimissa on kaksi vegaanista pata-ainesta: *Herkkupata Thai curry* ja *Herkkupata Pohjolan pata*. Kummankin proteiiniinlähteenä ovat linssit. Kyp-

sennysaika on 10 minuuttia. Ruokahalusta riippuu, onko pata yhden vai kahden hengen annos. Tähänkin on helppo lisätä erilaisia kuivatuotteita.

Barillan pastatuotteissa on pelkätään punaisista linseistä valmistettua spagettia (*Barilla Lenticchie Rosse spaghetti*), jonka keittoaika on 7–9 minuuttia.

Santa Maria tuotteissa silmiin osui hyllyssä *Mini taco tubs* ja *Chickpea tortilla chips*. Mini tacoveneet on pakattu tukevaan pahvirasiaan. Syötävään tacoveneeseen voi lastata itsevalmistettua paksua kastiketta tai vaikkapa pata-ainesta. Tortillalastut on puolestaan valmistettu kikherneistä, mustapavuista ja herneistä.

Hyvin miedon makuisista lastuista saa ruokaisan aterian kun asettaa lautaselleen kerroksittain lastuja ja jotain mausteista kastiketta tai pataa.

Kannattaa siis välillä viettää aikaa ison marketin hyllyjen välissä ja tutkia niitä kaikessa rauhassa sen sijaan, että nappaisi äkkiä sitä mitä viimeksikin.

Nettikaupasta

Tietäakseni Suomessa ei ole myytävänä aidosta kermasta tehtyä jauhetta, ainoastaan kermankorvikejauhetta, joka on valmistettu kasvirasvoista. Tällainen tuote on Completa, jollaista olen käyttänyt vuosia korvaamaan maitojauhetta ja purkkikermaa. Ruotsalaisesta *skafferimat.se* -nettikaupasta voi tilata sumukuivausmenetelmällä pakkaskuivattua kermaa. Valikoimiin kuuluu myös mm. kokomunajauhoa, cheddar-juustojauhetta, täysmaitojauhetta (myös laktoositonta) sekä erilaisia vihanneksia ja juureksia ja niiden sekoituksia.

Kokomunajauhettahan saa myös kotimaiselta kananmunapakkaamolta ja -jalostamolta Munax Oy (*Lapinkävijä 2/2021*).

Saksalaisen yrityksen suomenkielisiä sivuja *koro-shop.fi* kannattaa tutkia. Retkeilijää ajatellen sivustolla on hyvä valikoima pakkaskuivattuja marjoja ja hedelmiä. Löysin myös kuivattua paprikaa ja toki paljon erilaisia välipalatuotteita, pastoja ym. ym.

Kotimainen Luonnon Aromit Oy (*luonnonaromit.fi*) myy verkkokaupassa esimerkiksi luomuviljeltyä keitovihannessekoitusta ja viherjauhetta.

Raija Hentman

JÄSENETUYRITYKSET YHTEISTYÖKUMPPANIT VUOKRAVÄLINEET

Jäsenedut saa
vain jäsenkortin esittäen

Scandinavian Outdoor

10%, Forum Helsinki sekä Tammisto
Vantaa, www.scandinavianoutdoor.fi

Kilpisjärven retkeilykeskus

10% majoituksesta, ei kesä- ja syys-
sesongilla.
www.kilpisjarvenretkeilykeskus.fi

Hotelli Hetan majatalo

10% normaalihinnoista, 5% alennus-
hinnoista, www.hetan-majatalo.fi

Ankarat Avotunturit

15 % verkkokaupan tuotteista (ei
elektroniikasta ja keitinlaatikosta),
www.avotunturit.fi. Pyydä alennus-
koodi ja ohjeet osoitteesta,
jasenasiat@lapinkavijat.fi

Retki -lehti

uusi 6 numeron tilaus 35 € (norm.50
€) ja jo tilatusta lehdestä 5 € alennus.
Lähetä tietosi Raija Hentmannille,
raija.hentman@lapinkavijat.fi

Calazolta 20 % alennus!

Retkeilyoppaistaan ja vedenkestävistä
retkeilykartoistaan tuttu Calazo
myöntää Helsingin Seudun Lapin-
kävijöille 20 prosentin alennuksen
nettikaupassaan.

Alennuksen saadaksesi täytä mak-
saessasi ”Minulla on alennuskoodi”
-kohtaan HSL2020 ja ”haluan jättää
viestin”-kohtaan HSL:n jäsennume-
roni XXXX.

Alennus koskee myös Calazon
Ruotsin, Norjan ja Tanskan karttoja
ja kirjoja! www.calazo.fi

Northern Lite

15 % kevytretkeilyvarusteista. Tee
tilaus osoitteessa northernlite.fi.
Kirjoita kohtaan ’Kupongin koodi’
LAPINKÄVIJÄT15 ja paina ’Käytä
kuponki’.
Siirry maksamaan ja kirjoita alimpaan
’Kommentti’-kenttään jäsennumerosi.

HSL:n jäsenet voivat osallistua
jäsenhinnoin alla mainittujen
järjestäjien retkille:

Tunturikerho Kavtsi:

Tunturikerho Kavtsin ja HSL:n
yhteistapahtumista on tiedot toimin-
tasivuilla. Tunturiladun ja Kavtsin
toimintaan voi tutustua tarkemmin
osoitteessa www.tunturilatu.fi/kavtsi
tai ottaen yhteyttä: Annu Koistinen,
puh. 050 326 6960 tai
annu.koistinen@iki.fi

Lapinkävijät Kiehiset:

www.kiehiset.fi,
Hannu Pohjolainen, 050 355 5052,
hannupohjolainen@luukku.com

Lapinkävijät Owla:

www.tunturilatu.fi/owla,
Hannu Liljamo, 044 322 3646,
hannu.liljamo@gmail.com

Järvenpään retkeilijät ry:

www.jarvenpaanretkeilijat.com,
Hannele Pöllä, 040 504 8296,
hannele.polla@kolumbus.fi

TUKIKOHTAMME

Karjakaivon majat

Karjakaivon ylämaja ja alamaja saunoineen sijaitsevat Nuuksiossa noin kahden kilometrin päässä Suomen luontokeskus Haltiasta. Karjakaivon avaimen saa jäsenkortin esittämällä **Suomen luontokeskus Haltian** neuvonnasta, **Sari Vikström-Kiviojalta** Espoon Nupurista (040 593 1019 tai **Petri Hienoselta** Helsingin Roihuvuoresta (044 090 581).

Kahden vuoden jäsenyyden jälkeen jäsenellä on mahdollisuus lunastaa Karjakaivon avain jatkuvaan käyttöön avaintenhoitaja **Taina Tervahartialta** (050 554 4432, karjakaivo@lapinkavijat.fi).

Karjakaivoa ei voi varata omaan käyttöön.

Karjakaivon käyttömaksut

- saunominen aikuiset jäsenet 5 €,
- ja yöpyminen aikuiset jäsenet 5 €,
- yhteensä 10 €, ei jäsenet 8 € + 8 €,
- lapset alle 16 v. 2,50 €,
- perhehinta 10 € + 10 € jäsenet.

Kukasmaja ja Goados Kittilässä

Kittilän Kukasjärvellä sijaitsevien Kukasmajan ja Goados-kodan varauksia hoitaa **Markus Pyhälä** (040 419 0967, kukas@lapinkavijat.fi).

Tarkemmat tiedot tukikohdista, käyttömaksuista ym. osoitteessa www.lapinkavijat.fi ja Lapinkävijä-lehden vuoden ensimmäisen numeron yhdistystiedotteessa.

Majojamme hoidetaan talkoilla. Harry Tauro valttasi uusia kaiteita heinäkuussa.

YLEISTÄ

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry
perustettiin vuonna 1973 edistämään erityisesti Helsingin seudulla Lapin matkailua ja retkeilyä. Jäsenyysmuodot ovat varsinaiset jäsenet, nuorisojäsenet ja kunniajäsenet

Jäsenmäärä:

9.8.2023, 895 henkilöä
ja lehden erillistilaaajia, 6 kpl

Jäsenmaksut:

vuodelle 2023 varsinaiset jäsenet
20 euroa ja nuorisojäsenet (alle 18
vuotiaat) 10 euroa

Jäsenasioiden hoitaja**ja osoitteen muutokset:**

Sakari Palo, 040 530 9578,
jasenasiat@lapinkavijat.fi

Taloudenhoitaja:

Marja Luhtala, Kuusmiehentie 72 B,
00670 Helsinki, 045 264 3901,
talous@lapinkavijat.fi

Yhdistyksen emäntä

Aino Auvinen, 040 704 0805,
ainoa.auvinen@gmail.com

Karjakaivon isäntä

Ari ”Juissi” Saarinen, 0400 620
595, karjakaivo@lapinkavijat.fi

Karjakaivon avaintenhoitaja

Taina Tervahartiala, 050 554 4432,
karjakaivo@lapinkavijat.fi

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille.

Viitteet ja MobilePay numerot:

Katso s. 4

HALLITUS

Puheenjohtaja:

Markus Pyhälä, 040 419 0967,
markus.pyhala@lapinkavijat.fi

Varapuheenjohtaja:

Raija Hentman, 0400 380 606,
raija.hentman@lapinkavijat.fi

Sihteeri:

Sirkka Leppänen, 050 346 5876
sirkka.leppanen@lapinkavijat.fi

Jäsenet:

Marina Koskelainen,
Saara Loiste, Jukka Nieminen,
Antti Pasanen, Ari Saarinen,
Leena Storgårds

Hallituksen sähköposti:

info@lapinkavijat.fi

TOIMIKUNNAT

Koulutustoimikunta:

vetäjä Saara Loiste, 040 565 6231,
koulutustk@lapinkavijat.fi,

Ohjelmatoimikunta:

vetäjä Marina Koskelainen, 0400
291 550, ohjelmatk@lapinkavijat.fi,

Talkootoimikunta:

vetäjä Jukka Nieminen, 040 638
6608, talkootk@lapinkavijat.fi

Tiedotustoimikunta:

vetäjä Soile Taskinen,
[tiedotustk\(@lapinkavijat.fi](mailto:tiedotustk(@lapinkavijat.fi)

Ulkoilutoimikunta:

vetäjä Juha Karsikas, 040 548 1250,
ulkoilutk@lapinkavijat.fi,

Muut tiedot toimikuntien jäsenistä, toimihenkilöistä, tiedottamisesta ja tukikohdista Lapinkävijässä 1/2023 ja yhdistyksen kotisivuilla, lapinkavijat.fi.

VARUSTEVUOKRAUS

Rinkkoja

Keittimiä

Teltoja

Ahkioita

Vuokrausvastaava Antti Pasanen 050 376 8590 (tekstiviestillä)
Yhdistyksen jäsenille jäsenhintaan ja ei-jäsenille normaalihintaan.
Tarkemmat tiedot verkkosivulla www.lapinkavijat.fi

RETKI-ETIKETTI *Muista aina!*

1. Kunnioita luontoa
2. Suosi merkittyjä reittejä
3. Leiriydy vain sallituille paikoille
4. Tee tulet vain sallituille paikoille
5. Älä roskaa

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

 Ympäristöministeriö
MILJÖMINISTERIET
Ministry of the Environment

Posti Green

Tule kokemaan erämaan rauhaa
Aakenuksen syliin

Kukasjärvelle

Jäsen, varaa itsellesi
Gados tai Kukasmaja
taikka molemmat

Ota yhteyttä *Markus Pyhälä*, 040 419 0967